

DRAUGAS

PERIODICALS
November 14, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, LAPKRIČIO - NOVEMBER 14, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-13-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 222
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Knyga apie Seul olimpinės žaidynes. Baigėsi „Metropolitan“ futbolo lygos pirmenybės.
2 psl.

Kad nuo vilko bėgant, ant meškos neužbėgtų. Ar gali visi likti gerais. Reikia statytojų.
3 psl.

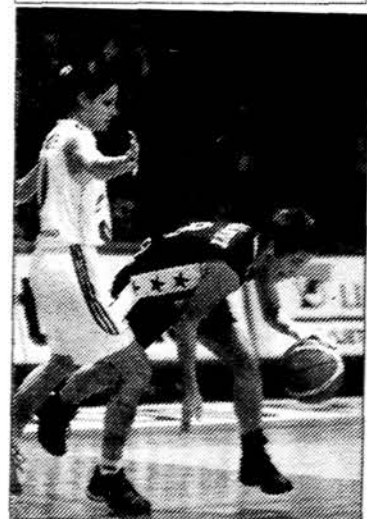
„Bičiulystė“.
4 psl.

„Draugo lietuviukai“.
5 psl.

Muz. Stasio Šližio sukaktis. Kalbėkime angliškai. Tiesiame pažintį su Mažąja Lietuva. Šauliai liūdi savo vado.
6 psl.

Vilniaus mero vizitas JAV. Naujų vėjų metas. Agronomų archyvas LTSC.
8 psl.

Sportas

* Antrąją nesėkmę moterų krepšinio klubų Eurolygos varžybų B grupėje patyrė Lietuvos čempionė Vilniaus „Lietuvos telekomo“ komanda, trečiadienį namie nusileidusi Pečo „MiZo Pecci VSK“ (Vengrija) krepšininkėms 67:71 (nuotr.).

* Vilniaus „Šaltinio“ komanda Venecijoje (Italija) vykusiam aklųjų riedulio Europos klubų taurės turnyre laimėjo Europos taurę.

* Vilniaus „Lietuvos telekomo“ komandos puolėja Jurgita Štreimikyte-Virbickienė moterų krepšinio klubų Eurolygos varžybų rezultatyviausių žaidėjų sąrašą užima 5-tąją vietą. 31 metų krepšininkė per ketverias rungtynes pelnė 66 taškus.

Naujausios žinios

* Buvę politikalniai ir tremtiniai kviečia R. Pakšą „sutraukti pančius“ ir atsistatydinti.

* Prezidento patarėjo pažįstama siekė paramos Krašto apsaugos ministerijoje.

* Seimo tyrimo komisija pavedė Valstybės kontrolei patikrinti Lietuvos kelių direkcijos lėšų panaudojimą.

* I Andorą vykstantiems Lietuvos piliečiams nereikės vizų.

Prezidentūros skandalą tirianti Seimo komisija surengė pirmąjį viešą posėdį

Policijos komisarijai liudijo apie prezidento patarėjų neteisėtą poveikį

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Ketvirtadienį parlamentinei tyrimo komisijai pradedę liudyti Lietuvos miestų ir rajonų policijos komisarijai atskleidė Prezidentūros atstovų bandymus daryti neteisėtą įtaką jų darbui.

Tiesiogiai valstybinio Lietuvos televizijos ir radijo transliuojamo posėdžio metu kovose su nusikaltėliais užgrūdinti komisarijai prieš komisijos narius raudavo ir dūsavo, bet buvo priversti atsakyti į konkrečius klausimus.

Kauno miesto policijos vyriausiasis komisaras Algirdas Kaminskas pripažino, jog prezidento patarėjas teisėtavokos klausimais Visvaldas Račkauskas prašė priimti ir darbą vieną įtartintą reputacijos asmenį, o Šiaulių miesto vyriausiasis komisaras Vidas Maigys pripažino, jog patarėjas prašė jo informacijos apie bendrovę „Šiaulių plentas“ ir jos vadovą.

V. Maigys taip pat patvirtino komisijai, jog Kelmės rajono policijos komisaras Arvydas Spurga buvo iškviestas į Prezidentūrą aiškintis, kodėl rajono kelių policija buvo sustabdyti

Pirmasis viešas laikinosios Seimo komisijos posėdis. Kairėje — policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius. Tono Baurio (ELTA) nuotr.

už greičio viršijimą prezidento patarėją valstybinio saugumo klausimams Remigijū Ačą.

Komisijos posėdyje dalyvavęs policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius pareiškė tik dabar išgirdęs apie jo pavaldinio iškviatimą į Prezidentūrą.

Posėdyje buvo apklaustas Palangos miesto policijos vyriausiasis komisaras Edvardas Krasauskas, Telšių policijos vyriausiasis komisaras Sauginas

Laurušonis, policijos generalinio komisaro pavaduotojas Romualdas Senovaitis. Telšių policijos vadovas komisijai patvirtino, jog prezidento patarėjas V. Račkauskas prašė pakoreguoti policijos budėtojų maršrutus Telšiuose taip, jog jie eitų arčiau prezidento tėvų namų.

I komisijos nario Algio Kašėtos klausimą, ar „sulaukėte pacio prezidento skambučių?“, R. Senovaitis atsakė: „Turite omeny Respublikos prezidento?

Kiek pamenu, ne“. Tuomet paklausus, ar skambino prezidentui išrinktas, bet dar pareigų nepradėjęs eiti R. Pakšas, komisaras atsakė: „Taip“. Jis teigė, kad „buvo teirautasi apie situaciją vienoje Šiaurės Lietuvos įstaigų“.

Prezidento patarėjai elgėsi kaip sovietiniai CK pareigūnai

Prezidento patarėjai neteisėtai kišosi į policijos darbą ir už jų veiklą Nukelta į 7 psl.

Dauguma apklaustų Lietuvos gyventojų — prieš prezidento atsistatydinimą

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Daugiau kaip pusė iš 1,000 apklaustų 16-74 metų amžiaus Lietuvos gyventojų mano, kad į skandalą įsivėlęs prezidentas Rolandas Paksas dėl to neturi atsistatydinti.

Anot apklaustus, kurių naujų agentūros BNS užsakymu atliko Rinkos analizės ir tyrimų grupė RAIT, 56 proc. apklaustųjų nemano, kad R. Pakšas turėtų atsistatydinti dėl pastaruju metu viešumon iškilusių faktų apie jo aplinkos ryšius su abejotinos reputacijos asmenimis, 41 proc. — įsitikinę, kad R. Pakšas turėtų pasitraukti.

Apklausa atlikta lapkričio 6-9 d. — praėjus savaitei po skandalo dėl Prezidentūros ryšių su tarptautiniais nusikaltėliais ir terorizmo remiančiomis valstybėmis pradžios.

Vašingtonas. Pabrėždami metodinio planavimo požymius, kai kurie aukščiausieji JAV pajėgų Irake vadai bugštauja, kad sukilėlių veiksmams gali būti gerai parengta didelio masto nuverstos Irako prezidento Sadamo Hussein kontratakai. Teigiama ketvirtadienio „The Washington Post“. Kariškiai spėja, kad Irako valdžia galėjo sukaupti ginklų iki JAV vadovaujamo įsiveržimo ir suplanavo imtis partizaninės taktikos. „Manau, jog Saddam Hussein visą laiką ketino imtis partizaninės kovos, jei Irakas pralaimėtų. (.) Todėl visoje valstybėje aptinkama tokias dideles ginklų atsargas“, iš savo vadovietės šiaurės vakarų Bagdade sakė generolas majoras Charles Swannack.

Vašingtonas. JAV vadovaujama misijai Irake karius siunčiančios valstybės turėtų nepamiršti ir galimų sunkumų bei pavojų, pareiškė JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld ketvirtadienį, po to, kai per savizudžio sprogdinimą trečiadienį Nasiriyah žuvo mažiausiai 18 italių ir 9 irakiečiai.

Vašingtonas. Santuoka yra vyro ir moters sąjunga, todėl tos pačios lyties asmenų poros neturi gauti teisės tuoktis ir naudotis vedusių porų privilegijomis, sakoma JAV katalikų Vyskupo konferencijos pareiškime. Tai nereiškia tos pačios lyties porų diskriminavimo, teigia katalikų hierarchai, nes santuoka ir homoseksualų pora iš esmės skirtingi dalykai.

Dokumentas, pavadintas „Tarp vyro ir moters: Klausimai ir atsakymai apie santuoką ir homoseksualias poras“, teigia: „Neteisinga performuluoti santuokos apibrėžimą tam, kad būtų galima užtikrinti privilegijas tiems, kas negali teisėtai susituokti“. Santuoka gali būti tik vyro ir moters sąjunga ir turi būti saugoma, sakoma dokumente. „Santuokos esmė ir tikslas nustatė Dievas“. Taigi JAV katalikų vyskupo pareiškimas visiškai sutampa su birželį paskelbtu Vatikano dokumentu, kuriame sakoma, kad tos

Politinis skandalas įtakos valstybės ūkiui kol kas neturi

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Finansų žinovai kol kas nežvelgia Lietuvą kreciančio su Prezidentūra susijusio skandalo įtakos ekonomikai, nors neigiamų pasekmių, jų teigimu, galima sulaukti, jeigu politinė krizė užsitęstų. Kartu jie pabrėžia, kad skandalas, sėkmingai jį išsprendus, gali turėti ir teigiamos įtakos valstybės ūkio plėtrai.

Finansų žinovė Margarita Starkevičiūtė siūlė nesureikšminti dabartinių įvykių, nes finansams ir ekonomikai jie didelės įtakos neturės. „Ekonomika jau pergyveno tiek daug krizių“, sakė M. Starkevičiūtė.

Pasak Vilniaus banko prezidento patarėjo Gitano Nausėdos, tam, kad spalio pabaigoje prasidėjęs skandalas atsilieptų valstybės ekonomikai, reikia, kad „įvykiai imtų klostytis dar prastesne linkme ir prasidėtų apkaltos procesas“. „Jeigu to

neatsitiks, šalies ekonomika šio skandalo nepajus“, teigė G. Nausėda.

Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentas Ugnius Trumpa sakė, kad šiuo metu specialiosios Seimo komisijos tiriama galimi prezidento aplinkos ryšiai su įtartintais reputacijos asmenimis yra valdžios, o ne ekonomikos krizė.

Šių įvykių poveikis Lietuvos ekonomikai, anot U. Trumpos, bus netiesioginis ir priklausys nuo to, kaip valdžia, prokuratūra ir teismai sugebės susidoroti su susiklosčiusia padėtimi. „Jeigu ilgai nei spėsime, kad valdžia yra ne tik įtariama korupciniais ryšiais, bet ir nesugeba efektyviai kovoti su politine ir ekonomine korupcija, tada ant Lietuvos gali kristi įtariamų šešėlis, kuris stabdys investicijas ir blogins šalies ekonomikos padėtį“, teigė U. Trumpa.

Nukelta į 7 psl.

Prezidento patarėjų atsistatydinimas — tik pradžia

Vilnius, lapkričio 13 d. (BNS) — Visi pagrindiniai prezidento patarėjai ketvirtadienį ryte parašė atsistatydinimo iš pareigų pareiškimus, tuo tarpu prezidentas spėja, kad tai „nebus paskutinieji pareiškimai“.

„Patarėjai šiandien pateikė savo pareiškimus ir, manau, tai nebus paskutinieji pareiškimai“, ketvirtadienį sakė prezidentas Rolandas Paksas.

Paklaustas, ar patarėjų pateiktas išsprendęs jo aplinkoje kilusias problemas, R. Pakšas teigė, kad visus atsakymus pateiks parlamentinė komisija ir Generalinė prokuratūra.

Trečiadienio vakarą atsistatydinimo pareiškimus buvo parašę prezidento atstovas spaudai Nukelta į 7 psl.

Naujoji Švedijos diplomatijos vadovė sulaužė ilgametę tradiciją

Trečiadienį Lietuvoje vizitą pradėjusi naujoji Švedijos užsienio reikalų ministrė Leila Freivalds susitikime su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu aptarė valstybių nuostatas Europos Sąjungos tarpvalstybinėje konferencijoje, svarbius dvišalių bei regioninio bendradarbiavimo klausimus. Ministrė, pirmuosius dvišalius vizitus paskyrusi Baltijos valstybėms, sulaužė ilgametę tradiciją, kai pirmiausia būdavo aplankomos Šiaurės valstybės. Prieš tai apsilankiusi Latvijoje, Švedijos ministrė iš Vilniaus vyko į Estiją. L. Freivalds ir užsienio reikalų ministras pareigas paskirta po 3 dienas. Ji pakeitė rugsejo pradžioje tragiškai žuvusią Anną Lindh.

Sauliaus Venckaus (Elta) nuotr.

pacios lyties asmenų sąjungos nenormalios ir kelia grėsmę visuomenei. Amerikos įstatymuose nustatyta, kad santuoka yra vyro ir moters sąjunga.

AFGANISTANAS

Spin Boldak. Pietų Afganistano Spin Boldako mieste ketvirtadienį „Reuters“ korespondentui buvo perduota garsojuoste, kurioje esą girdimas talibų vado mulos Mohammad Omar balsas. Kur yra buvusio Talibano režimo vadovas, nežinoma iki šiol, nors JAV vadovaujamos pajėgos jo ieško jau beveik 2 metus. „Kreipdamasis į karo vadus, kurie nedalyvauja džihade, noriu pakalbėti apie tikėjimą ir islamą. Aš paaugau jau valdžią ir viską, ką turėjau. Jeigu aš galiu apginti savo garbę, kodėl to negalite padaryti jūs? Jeigu negalite apginti savo garbės, tai reiškia, kad jūs tikėjimas yra silpnas. Jeigu tvirtinate, jog esate giliai tikintys, tai kodėl nesate pasirengę aukotis? Aš paaugau viską“, sakoma garso juostoje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Viena. Jungtinių Tautų Tarptautinė atominės energijos agentūra (TATENA) atmetė JAV kritiką dėl organizacijos pranešimo apie Irano branduolinę programą. JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas John Bolton trečiadienį interviu žurnalui „American Spectator“ pareiškė, jog pranešimo duomenys rodo, kad Teheranas turi karinę branduolinę programą, ir TATENA išveda, kad to įrodymų nėra, „sunku patikėti“. TATENA pabrėžė, jog nerasta įrodymų, jog Teheranas įgyvendina slapta branduolinio ginklo kurimo programą, bet pažymėjo, kad Iranas vykde veiklą, kuri dažnai susijusi su ginklo gamyba, pavyzdžiui, gamino plutonį. Iranas primygtinai teigia, jog įgyvendina branduolinę programą tik taikiams

tiksiais — elektrai gaminti.

Londonas. Didžiosios Britanijos teismas ketvirtadienį atmetė Rusijos reikalavimą išduoti vieną čekėnų separatistų vadovų Achmed Zakajev, pareiškdamas, kad šis reikalavimas politiška motyvuotas. Rusija kaltina A. Zakajev, kuris vadina save čekėnų separatistų vado Aslan Maschadov atstovu, prisidėjus prie žudymų ir įkaitų grobimo. Jam pateikiama iš viso 13 kaltinimų. Teisėjas citavo vieno liudytojo žodžius, kad „čekėnai beveik visada kankinami“ ir sakė tikis kitu liudytoju, kuris teigė, jog 6 dienas buvo laikomas duobėje ir kankinamas elektra, kad apšmeiztų A. Zakajev.

Paryžius. I Alžyrą skridęs prancūzų lėktuvas „Aigle Azur“ ketvirtadienį buvo priverstas skubiai leisti Vidurio Prancūzijoje, kai vienas iš 33

krašto apsaugos medaliu „Už tarptautines misijas“. Lauko pajėgų vadas brigados generolas Valdas Tutkus teigė, kad šią vieną sunkiausių karių tarnybų galima laikyti ir specialiuoju pajėgų atsidavimo pradžia. Nukelta į 7 psl.

juo skridusiu keleivių kapitonui pranešė sutikus paimti penkis bendrakerelio krepšius, tačiau paslaptinis vyras į lėktuvą taip ir neįsėdė. Kapitonas nusprendė leisti, kad saugumo darbuotojai galėtų apieškoti lėktuvą. Krepšiai, kurių neatpažino nė vienas keleivis, buvo palikti oro uoste. Po šio įvykio kilo klausimų tiek dėl neatsargaus keleivio elgesio, tiek dėl to, kad oro uoste nepakankamai tikrinamas saugumas.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush ketvirtadienį pareiškė, kad paprašė JAV civilinės administracijos Irake vadovo Paul Bremer pasitarti valdžios piramidą irakiečiams. „Mes visi norime, kad irakiečiai aktyviau dalyvautų valstybės valdyme“, sakė G. W. Bush. JAV vadovas neatšakė į žurnalistų jam pateiktą klausimą dėl žiniasklaidos pranešimų, esą svarstoma dar viena galimybė — suformuoti Irako laikinąją vyriausybę.

SPORTO

APŽVALGA

KNYGA APIE SEULO OLIMPINES ŽAIDYNES IŠVYDO DIENOS ŠVIESA

Lapkričio 10 d. Lietuvos tautiniame olimpiame komitete (LTOK) pristatyta knyga „Penktasis olimpinis žiedas“, pasakojanti apie itin sėkmingas Lietuvos sportininkams 1988 metų Seulo olimpinės žaidynės ir žymų Lietuvos sporto žurnalista Mindaugą Barysą (1935-1990), kuris rašė reportažus iš šių žaidynių, tačiau dėl objektyvių priežasčių neparašė atskiros knygos.

„Penktąjį olimpinį žiedą“ sudarė ir apipavidalino žinomas šalies muziejininkas ir dalininkas Vytautas Gudelis, kuris padėjo M. Barysui leidžiant keturias kitas knygas apie olimpinės žaidynės. Būtent todėl leidyklos „Žara“ išleista knyga apie Seula pavadinta penktuoju „olimpiniu žiedu“, nes kitos knygos buvo apie Meksiką (1968), Miuncheną (1972), Monrealio (1976) ir Maskvos (1980) olimpinės žaidynės.

V. Gudelio teigimu, jis pasiryžo išleisti knygą apie M. Barysą prieš dvejus metus po Vilniaus sportininkų namuose Spaudos dienos proga vykusio jo paminėjimo.

„Džiaugiuosi, kad po šios knygos išleidimo bus užpildyta niša Lietuvos sporto literatūroje, nes apie sėkmingiausią lietuviams olimpiadą nebuvo jokio leidinio“, - sakė V. Gudelis.

Knygos sudarytojas, Vilniaus sporto istorijos muziejaus vedėjas Vytautas Gudelis.

Saulius Venckaus (ELTA) nuotr.

Tai pažymėjo ir LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas, pabrėžęs, kad, nors šiose olimpinėse žaidynėse lietuvių dar negalėjo atstovauti Lietuvai, jų iškovoti medaliai yra tokie pat vertingi.

Knygą sudaro dvi dalys - M. Barysą pažinojusių žmonių atsiminimai apie jį ir žurnalisto rašyti reportažai iš Seulo, kurie buvo spausdinti „Tiesoje“, keli nespausdinti rankraščiai ir kiti straipsniai apie Seulo žaidynes.

Tarp knygos iliustracijų yra daug tuometinio Lietuvos sporto komiteto pirmininko Zigmanto Motiekaičio padarytų unikalių nuotraukų.

„Labai džiugu, kad po politinių permainų visuomenė subrendo ir išmoko vertinti žmogų pagal jo darbus, nepriklausomai nuo politinės situacijos“, - sakė Z. Motiekaičis. - „Ši knyga - tai laiku ir teisingai atiduota duoklė Lietuvos sportui“.

Savo mintimis apie garbingą ir dorą žurnalistą, buvusį Lietuvos sporto žurnalisto federacijos pirmininką dalijosi jo buvęs kolegas Aleksandras Krukauskas, Albertas Laurinčiukas, Kazys Kilčiauskas ir kiti. (ELTA)

P. SILKINAS IGYVENDINO SAVO SVAJONĘ

Lietuvos maratonininkas Petras Silkinas įgyvendino savo svajonę bėgti įveikti Europą ir pirmadienį ryte pasiekė finišą Portugalijos sostinėje Lisabonoje.

Savo žygi pradėjęs gintojoje Kretingoje gegužės 3-iają, o iš Vilniaus iškilmingai palydėtas gegužės 9-ąją, P. Silkinas iš viso įveikė 13 tūkst. 386 km. Be poilsio dienų bėgęs 62 metų sveikuolis per 190 dienų aplankė 25 Europos sostines, o vidutiniškai per dieną įveikdavo per 70 kilometrų. Buvo dienų, kai nubėgdavo 60, o buvo ir 110 km. Lietuvos bėgikas eilės tvarka aplankė Vilnių, Rygą, Taliną, Helsinkį, Stokholmą, Varšuvą, Berlyną, Kopenhagą, Amsterdamą, Londoną, Dubliną, Paryžių, Briuselį, Liuksemburgą, Pragę, Vieną, Bratislavą, Liublianą, Budapeštą, Sofiją, Stambulą, Atėnus, Romą, Madridą ir Lisaboną.

Pasak bėgimo koordinatoriaus, Lietuvos sveikųjų sąjungos prezidento Dainiaus Kepenio, penkis kartus persikelti per įvairius sąsiaurus teko pasinaudoti keltu. Dažniausiai Petras startuodavo naktį, 4 valandą ir bėgdavo iki ryto apie 40-45 km. Po to būdavo 1,5 val. poilsio ir vėl 15-20 km, vėliau 1,5 val. poilsio ir vėl 15-20 km.

Pusę devintos vakaro - mie-

Į Lisaboną atbėgęs maratonininką P. Silkiną sveikina Europos parlamento direktorius Portugalijai A. Sobrinjas. EPA-ELTA nuotr.

gas. Visas gyvenimas su retomis išimtimis vyko turistiniame automobilyje „Fiat“, kuriame kartu vyko ir vairuotojas-vertėjas su virėja-masažuotoja. Ir taip - pusę metų.

P. Silkinas yra du kartus (1998 ir 2000 metais) Australijoje tapęs pasaulio 1000 mylių bėgimo čempionu ir dešimties iki šiol galiojančių rekordų autoriumi. „Savo gyvenime jis visada turėjo tikslą, kurio atkakliai siekė - apibėgti savo miestą Kretingą, po to Žemaitiją, Lietuvą, Baltijos jūrą ir Europą, - sakė D. Kepenis. - Tai dar ne pabaiga - jo svajonėse yra ir Amerika, Afrika, Azija. Sakysite nerealu, bet iš jo bendražygiai juokėsi ir 1989-aisiais, kai jis pa-

siskelbė apibėgsias šalį - 1200 km“.

D. Kepenio skaičiavimais, per tuos metus P. Silkinas jau apibėgo keturis ratus aplink Žemės rutulį.

Atkakliajam bėgikui priklausė Lietuvos paros bėgimo rekordas - 238 km.

„Dažniausiai į varžybas jis vykdavo už tuos pinigus, kuriuos dauguma tautiečių tuo pat metu slapta nuo žmonių prarūko ar prageria, - sakė D. Kepenis. - Pagalbos tekdavo ieškoti ilgai ir nuobodžiai. Kuo toliau - tuo sunkiau. Paskutinė nenuoramos žemaičio svajonė išsipildė tik padėjus šalies prezidentui Rolandui Paksui, kuris paskyrė Petriui 10 tūkstančių litų“. (ELTA)

TROFĖJAI EKSPONUOJAMI VILNIAUS KĖGLIAVIMO KLUBE

Lapkričio 12 d. Vilniaus kegliaivimo klube atidaryta Lietuvos olimpinės kolekcininkų asociacijos (LOKA) ekspozicija, kurioje demonstruojami dvilios kolekcininkų aistros objektai - sporto varžybų bilietai, programos, ženklai, pašto ženklai, šalikai, sportininkų kortelės, olimpiniai talismanai. Vertingiausia ekspozicijos dalis - Lietuvos rankinio patriarcho Janio Grinbergo asmeninės kolekcijos daiktai, tarp kurių yra ir Tarptautinio olimpinio komiteto ordinas bei Lietuvos tautinio olimpinio komiteto Garbės ženklas.

Net aštuoniose vasaros olimpiadose iš eilės nuo 1972 metų iki 2002 metų dalyvavęs tarptautinės kategorijos teisėjas, Tarptautinės rankinio federacijos garbės narys ir Lietuvos rankinio federacijos garbės prezidentas J. Grinbergas pirmą kartą viešai ekspozuoja savo sukaupias relikvijas. „Tai tik maža dalis, ką esu

sukaupęs“, - sakė jis. - „Visą savo gyvenimą skyrėu sportui, dalyvavau daugelyje tarptautinių varžybų, todėl noriu, kad jaunimas geriau pažintų sporto istoriją“.

J. Grinbergas apgailestavo, kad šiuo metu nėra galimybių pristatyti visus eksponatus, tarp kurių vieni unikaliausių būtų olimpinės aprangos komplektai.

LTOK atkūrimo 15-mečiui skirtą parodą kartu su LOKA parengė Vilniaus sporto mėgėjų klubas „Adrenalinas“, vienijantis sportininkus, sporto organizatorius, verslininkus, politikus ir žurnalistus. Tai ne pirmoji olimpinė ekspozicija Vilniaus kegliaivimo klube - anksčiau čia buvo demonstruojamos Vilniaus olimpiečių relikvijos, o kitų metų pradžioje planuojama istorinių krepšinio nuotraukų paroda.

„Adrenalino“ klubo iniciatoriaus, Vilniaus sportininkų namų direktoriaus Stasio

Sporto kolekcionierių trofėjai ekspozuojami Vilniaus kegliaivimo klube. Dešinėje: Lietuvos rankinio patriarchas Janis Grinbergas. Saulius Venckaus (ELTA) nuotr.

BAIGĖSI „METROPOLITAN“ FUTBOLO LYGOS PIRMENYBĖS

Pagaliam, lapkričio 9 d., sužaistomis „Eagles“ - „Sockets“ komandų rungtynėmis (čia užfiksuotos lygiosios - 2-2) baigėsi „Metropolitan“ futbolo lygos „major“ diviziono rudens ratas.

Jeigu pernai ji buvo laimėjusi „Lituanicos“ komanda su 23 taškais, tai šiemet lietuvių liko paskutinėje vietoje, tik su 5 taškais. Tai labai prasta pozicija 2002-2003 metų pirmenybių vicečempionams lietuviams, kuriems lygos čempionatas buvo ranka pasiekiamas.

Štai, „major“ diviziono baigminė rudens rato lentelė.

Visos komandos yra sužaistuosios 9 rungtynės. Pavašario rate bus žaidžiamos irgi 9 rungtynės, po kurių paaiškės čempionai, o taip pat ir tos komandos, kurios turės atsisveikinti su „major“ divizionu.

Kaip matome, į tą nelaimingųjų komandų tarpą yra pakliuvusi ir „Lituanica“, kuri pernai rudens rate buvo nepalaimėjusi nė vienu rung-

tynių (sužaidė tik du kartus lygiomis). Šiemet vaizdas visiškai pasikeitė: nors lygiųjų skaičius buvo vienodas, kaip ir pernai (dvi), tačiau pergalių buvo ne septynios, o tik viena.

Ir kas įdomu, kad daugumas žaidėjų buvo tie patys. Tik labai truko drausmės, o taip pat nebuvo žmogaus, kuris sugebėtų komandai vadovauti. Vadovų tarpe buvo mažiausiai trys žmonės, o iš jų nebuvo nė vieno, turinčio reikiamos patirties.

E. Šulaitis

vieta ir kom. pav.	tšk.	iv. sant.
1. „Polonija“	21	20-6
2. „Schwaben“	17	20-15
3. „Vikings“	15	12-9
4. „Eagles“	14	17-13
5. „Lightning“	12	17-13
6. „Sockets“	11	14-14
7. „United Serbs“	10	27-27
8. „Maroons“	10	15-19
9. „Green-White“	5	12-21
10. „Lituanica“	5	10-27

VILNIAUS „SAKALŲ“ KREPŠINIO KOMANDA ŽAIDŽIA JAV

Kaip ir kiekvieną vėlyvą rudenį, ir šių metų lapkričio pradžioje i Ameriką atkeliavo Lietuvos krepšininkai parungtynti su vietinių universitetų ar kolegijų komandomis.

Šiemet čia atvyko Vilniaus „Sakalų“ komanda iš Lietuvos krepšinio lygos (LKL), kurioje taip pat žaidžia ir, visoje Europoje žinomas, Kauno „Žalgirio“ bei „Lietuvos ryto“ komandos savo sudėtyse turinčios krepšininkų ir iš JAV. „Sakalai“, dėl lėšų stygiaus taip vadinamą „legionierių“ samdyti negali. Tai prasidėjusiose LKL pirmenybėse stovi lentelės viduryje.

SPORTO SAJUNGOS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Jau čia pat ŠALFASS-gos metinis visuotinis sporto klubų atstovų suvažiavimas, kuris, kaip ir anksčiau, vyks Clevelande lapkričio 22 d. Jo pradžia šeštadienį, 11 val. ryto Lietuvių namuose, 877 E. 185 St.

Atsiųstoje darbotvarkėje yra net 18 atskirų punktų. Čia bus kalbama apie šių metų

Iki šiolei „Sakalų“ krepšininkai Dėdes Samu žemėje jau sužaidė trejas rungtynes ir jas visas pralaimėjo, žaidžiant prieš NCAA studentų I diviziono penketukus.

Didžiausią pralaimėjimą vilniečiai turėjo patirti pirmame susitikime lapkričio 6 d. Texas valstijoje. Rungtyniaujančios prieš Texas Christian university „Horned Bulls“ komanda lietuviams turėjo kapituoliuoti net 66-101.

Lapkričio 8 d. „Sakalai“ išbandė jėgas su „Southern Methodist“ universiteto „Mustang“ komanda, kuriai jau atkakliai priešinosi, tad ir

įvairias varžybas ir būsimas žaidynes. Bus svarstomas dalyvavimas 7-se Pasaulio lietuvių žaidynėse 2005-aisiais ir 4-je Lietuvos tautinėje olimpiadoje (jos abi vyks Lietuvoje).

Taip pat bus diskutuojama dėl 8-ųjų Pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo žaidynių, Prancūzijoje 2004-aisiais.

E. Š.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu			
	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu			
	\$55.00		

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
Administratorius - Valentinas Krumpis
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams suvairys dantis už priemoną kainą.
Sistamui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

KAD VISI LIKTŲ GERAIS

Ieškant atsakymo į Lietuvos fondo klausimą

VYTAUTAS VOLERTAS

Yra nesuprantama, kodėl ir kada atsirado tarp JAV Lietuvos Bendruomenės (LB) ir Lietuvos fondo (LF) draugiskumo stoka. Trintis egzistuoja. Nors ji budavo nutyliama, tačiau apie ją žinojo didesnė visuomenės dalis. Žinojo įvairiai, bet man atrodo, kad slepdinėjimas trintį aštrino. Šiandien jau ir tylėjimas tapo garsus, ypač po išsamios, beveik visą LF istoriją nusakančios, JAV LB Tarybos rezoliucijos, paskelbtos 2003.10.24 „Drauge“.

Oficialus nedraugiškumo spyglys — JAV LB teisė sudaryti pusę pelno skirstymo komisijos (trys iš LF, trys iš LB), kuriai visada pirminkauja fondo žmogus, ir teisė JAV LB Tarybai tvirtinti LF įstatų pakeitimus. Pažįstant LF šaknis, šis spyglys keičia nuostabą. Juk tai beskuriančio LF ir JAV LB susitarimas. Ir pirmosios LF dienos aušo po šio susitarimo dangtimi. Be jo LF šaknims būtų buvę sunku įsitvirtinti mūsų visuomenėje.

Kas išsitaria, kad jis gerai pažįstas LF ir JAV LB ryšių istoriją, turėtų žinoti, kad tokių asmenų yra ne jis vienas. Tai visi tie, kurie aktyviai dalyvavo JAV LB Tarybos sesijose, pradžioje svarstant šiuos ryšius. Tai tie, kurie sesijose pritarė LF steigimui ir jo ryšiams su JAV LB. Ir, žinoma, tie, kurie tada bandė įtikinti fondui prieštarius JAV LB tarybos narius. Negaliu pamiršti dr. A. Nasvyčio, JAV LB Tarybos sesijose tvirtinusių: „Atėis laikas, kai šis fondas iš LB glebio iššlys ir taps privacių asmenų fondu, kurie su mūsų aukotais pinigais darys, ką panorės, o gal juos net pasidalins“. Keistai tada skambėjo ši neperstariama dr. A. Nasvyčio kalba, o šandien jos keistumas blunka: LF spraudžiasi iš JAV LB glebio. Šiam speliui dar nepasiduodame ir jo netikime.

Kada trintis prasidėjo, yra

sunku net apytiksliai nuskaiti. Bet ji prasidėjo anksti. Beveik kiekvienoje JAV LB Tarybos sesijoje budavo pagedijama žinių apie LF veiklą. Trumpu pranešimu jų duodavo dr. A. Razma, vienas LF pirmūnų ir kartu JAV LB Tarybos narys. Po jo pozityvių minčių atsiradavo klausimų. Jei kuris tų klausimėlių turėdavo kritiškesnį skambėjimą, dr. A. Razma išpėdavo: „Vyrų, čia, fondo kiečiaus nelieskime, nes ten ne visi yra LB žmonės, o kai jie užpyks, LB bus sunku gauti paramą“. Žinoma, paklausėjai nutildavo, kad ne užpykintų „ne LB žmonių“. Panašios kalbos tarybos sesijose prasidėjo vos spėjus LF išibėgti. Šiandien pagalvojame: tie „ne LB žmonės“ gerai žinojo LF įstatų ir jo istoriją, suprato, kokia kryptimi fondas turėtų eiti, tai kodėl jie skverbėsi į LF vadovybę? Dr. A. Razma gerai prisimena LF ir JAV LB susitarimą, kuriame jis pats dalyvavo. Jis prisimena ir tuolaikinius „ne LB žmones“. Todėl aišku, jog šandien jo vaidmuo pastangose, kad LF atsižadėtų JAV LB giminytės, negali būti nei priartantis, nei neutralus. Juk svarbiausiais ažuolais nepasizymi.

V. Kamantas, ilgametis JAV LB atsakingų pareigų asmuo, aktyviai rodo prielankumą šiam JAV LB ir LF giminytės ištrynimui, net siūlydamas savo pagalbą. Tiesa, galima giminytę paneigti, bet kaip ją panaikinti? Šalinimas nuo tėvų, vaikų, brolių, seserų giminytės ryšio nesutirpdo, tik ji laikinai pridengia. Nebus galima paneigti V. Kamanto didelio, sunkaus ir ilgamečio darbo Bendruomenei, bet nebus galima paneigti ir LF kilmės bei jam teiktos JAV LB svarbios paramos, net jei kada pavyktų formaliai ryšius nukirpti. Be JAV LB, fondo nebūtų buvę.

Antras klausimas — kodėl LF stengiasi nuo JAV LB atsi-

Ši skulptoriaus Vaido Ramoškos sukurta instaliacija „Atpirkimo ožys“ stovi Gedimino prospekte priešais centrinių knygyną. Be abejo, šiuo metu „atpirkimo ožys“ Vilniuje daug kas galetų pasinaudoti... A. Sabaliausko (Elta) nuotr.

palaiduoti — yra daug svarbesnis. Iki šiol niekas nebandė aiškinti, ką LF atspalaidavimo atveju laimėtų. Kol nebus pakeisti jo tikslai, fondas privalės skirti lešų lietuvių kultūriniam gyvenimui JAV, o jei jis šito nevykdys, jo kapitalas turės būti perkeltas į dabar jau nepriklausomą Lietuvą. Kaip bebūtų bandoma nuslėpti, visada atsirast žmonių, kuriems LF tikslai ir įvairios jo „konstitucijos“ bus žinomos. Šie žmonės neleis LF, paneigti savo kilmę, tapti visiškai „savarankiška korporacija“, kaip V. Kamantas rašo savo e-laiške V. Kirvelaičiui. Jis ten teisingai taria, kad „Per 40 metų labai pasikeitė aplinka, žmonės ir lietuvių visuomenė“. Laikai keičiasi, bet dėl to mes nekeičiame savo vardų, neužmirštame kilmės, neslepame praeities. Tas pats žmogus, net bandydamas nuo savęs pabėgti, visais metais lieka tuo pačiu žmogumi. Lieka ir jo sukurta institucija tikslai, jei neįsigali prievarta, kaip buvo bolševikų okupacijos metais Lietuvoje. Tikslus pakeitimas, gimsta jau naujos institucijos, tad ir LF nebūtų lietuvių fondu, o taptų kažkokia privata finansine institucija. Ryšių su JAV LB nutraukimas jam pakenktų. Šiuo

metu jis turi plačią visuomeninę bazę, tad ir pasitikėjimą mas juo yra didesnis. Susiaurėjus bazei, siaurėtų ir pasitikėjimas. Dabar juk fondo augimas daug priklauso nuo palituriniam gyvenimui JAV, o jei jis šito nevykdys, jo kapitalas turės būti perkeltas į dabar jau nepriklausomą Lietuvą. Kaip bebūtų bandoma nuslėpti, visada atsirast žmonių, kuriems LF tikslai ir įvairios jo „konstitucijos“ bus žinomos. Šie žmonės neleis LF, paneigti savo kilmę, tapti visiškai „savarankiška korporacija“, kaip V. Kamantas rašo savo e-laiške V. Kirvelaičiui. Jis ten teisingai taria, kad „Per 40 metų labai pasikeitė aplinka, žmonės ir lietuvių visuomenė“. Laikai keičiasi, bet dėl to mes nekeičiame savo vardų, neužmirštame kilmės, neslepame praeities. Tas pats žmogus, net bandydamas nuo savęs pabėgti, visais metais lieka tuo pačiu žmogumi. Lieka ir jo sukurta institucija tikslai, jei neįsigali prievarta, kaip buvo bolševikų okupacijos metais Lietuvoje. Tikslus pakeitimas, gimsta jau naujos institucijos, tad ir LF nebūtų lietuvių fondu, o taptų kažkokia privata finansine institucija. Ryšių su JAV LB nutraukimas jam pakenktų. Šiuo

lešką LF „savarankiškumą“, V. Kamantą įjungiant, nepasako, kokia nauda laukia LF, jei jie savo tikslą pasiektų. Todėl sklando įvairūs gandai ir spekuliacijos. Sakoma, kad fonde įsigalėjo diktatura. Tačiau provincijoje užkasti LF nariai galvoja; kas diktuoja, kam diktuoja, ką fonde būtų galima diktuoti? Kalbama, kad LF baigia apsiraižyti

giminytės pančiais. Bet kokie būtų giminytės tikslai, kai fondas yra visuomeninė institucija ir jo pelnas į privačias rankas nekretinga? Taria, kad atitraukimą nuo JAV LB diktuoja galybės troškulys. Atseit, mes patys valdysime fondą, pelną skirsime tam, kas mums gražiai šypėtels, jokia Bendruomenė ar bendruomenė mums nepatirinė, mūsų stiprybė bus matoma iš tolo!

Gal ir teisybė. Gal todėl kai kurie žmonės slampinėja įvairių fondų pasienais ir ieško durų vidun. Gal dėl jėgos.

Kol yra nepaaiškinta, ką gera atnešų LF atitraukimas nuo JAV LB, šiam žingsniui jokių būdų negalima priimti, nes, atrodo, jis susiaurintų fondo pagrindą. Tyčiomis ieškoti klaidų yra neįsimintina. Taip mums, Čikagos diktatūros laikais antraieliams piliečiams ir vertėms tik tiek, kiek iš mūsų aukų ateina, atrodo tie aukštieji reikalai. Mums geras LF, gera JAV LB, geri visi pozityvaus darbo žmonės ir norime, kad visi liktų gerais. Tačiau prašome: paaiškinkite mums, neišmanėliams, ką LF laimės, jei atitruktų nuo JAV LB? Nelaikykite mūsų tamsoje, kad nesugebėtume skirti tiesos nuo gando.

REIKALINGI VALDOVŲ RŪMŲ STATYTOJAI

BRONIUS JUODELIS

Lietuvos valstybės vadovų pastangos iki 2009 metų atstatyti Lietuvos istorinius Valdovų rūmus kviečia prie atstatymo prisidėti visus lietuvių, gyvenančius plačiajame pasaulyje. Tą kvietimą priėmė ir PLB XI seimo rezoliucija 2003.07.11 d. Vilniuje.

Valstybės išdui skiriant atstatymui reikalingas lėšas, Valdovų rūmų statytojais tampa visi mokesčių mokėtojai Lietuvos valstybės išdui. Mes, gyvendami užsienio kraštuose,

negalime likti nuošaliai, neprisiidę prie Valdovų rūmų atstatymo Vilniuje.

Didžiausias ir finansiniai pajėgiausias lietuvių telkinys išsivijęs yra Amerikoje. Todėl Valdovų rūmų paramos fondo pirmininkas E. Kulikauskas specialiai atvyko į JAV Lietuvos Bendruomenės XVI tarybos sesiją (2002.09.12) Washington, D.C., kad JAV LB apjungiant visus lietuvius JAV, imtųsi iniciatyvos lešų telkimui Amerikoje dėl Valdovų rūmų atstatymo. Tuo reikalu priėmus suvažiavimo

rezoliuciją, kurią pravedė sesijos finansų komisijos pirm. Br. Juodelis, JAV LB Krašto valdyba buvo įpareigota įsteigti Valdovų rūmų paramos komitetą JAV, kuris visus Amerikos lietuvius kvieštų prisidėti prie Valdovų rūmų atstatymo ir tam tikslui rinkti aukas, panaudojant JAV LB turimą aukos nuo fed. mokesčių nurašymo privilegiją.

Valdovų rūmų paramos komitetas JAV buvo sudarytas 2003 m. vasarą ir 2003.08.14 turėjo pirmąjį posėdį. Po to prasidėjo ir lešų telkimas. Dar

prieš tai, pirmasis 1.000 dol. įnašas buvo dr. Jono Valačiaus. VR paramos komitetas JAV sudaro: pirmininkė — Regina Narušienė, J.D., sekretorė — Skirmantė Miglinienė, izdiniškas — Bronius Juodelis, komiteto narės — Vaiva Ragauskaitė, Marija Remienė ir Milda S. Napjus.

Rūmų statytojai

Nors kiekviena auka Valdovų rūmų atstatymui aukotoją padaro rūmų rėmėju, tačiau Valdovų rūmų paramos fondo

nutarimu, aukojusiems 1.000 litų apie 350 dolerių suteikiama statytojo diplomata. Didelių sumų aukotojams bus suteikti kiti rūmų titulai vėliau. Gal svarbiausia, kad statytojų vardai ir pavardės bus įrašyti į Valdovų rūmų Garbės lentą reprezentacinėje salėje.

Valdovų rūmų atstatymą tvarko Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija. Ministrės Romos Zakatienės rašte PLB pirm. Gabrielius Žemkalniui, taip sakoma:

Nukelta į 7 psl.

DAR KARTĄ SUGRIŽUS

JUOZAS KONČIUS

Nr.5

Besinėkučiuojant kelionė neprailgsta. Klausydamas Ramintos pasakojimų, aiki negaliu atitraukti nuo žavaus rytų Lietuvos gamtovaizdžio, kuris mus lydi iki pat Utenos.

Svečiuojamės pas Romą, gardžuodamies joms firminiais cepelinais su mėsos ir varškės įdaru. Po pietų pasivažinėjame po apylinkes, aplankome Alaušo ežerą. Nuveža mus į už keleto kilometrų esantį Sirutėnų kaimą, čia Roma prižiūri ir tvarko vieno pasiturinio futbolisto namą, jis su šeima yra išvykę žaisti futbolą su viena Vokietijos komanda. Nors jis žaidžia ir ne pačioje aukščiausioje lygoje, bet priedo dar treniruoja ir kitą komandą — tokiu būdu, sugrįždamas namo, parsiveža

markių social, nes pajėgę įsikurti šitokią rezidenciją, ne šiaip sau namelį, paaiškino Roma. Aplink namą ošia pušynas, o kiemo gale mėlynuoja akis žavintis ežerėlis. Turtinų žmonių esama ne vien mieste, bet ir provincijoje. Roma aprodo mums šį prabangų namą ir gražiai sutvarkytą didžiulį kiemą — Romai darbo, iki šeimininkai po kelių mėnesių grįš, netrūksta, bet kol kas, ji jaučiasi čia šeimninke.

Smagiai praleidžiam po pietę, besigroždami viliojančia gamta ir belaukdami Arturo ant anglių čirkinamų mėsos kepsnių. Po gardžių Romos cepelinų, apie maistą nesinori nei pagalvoti, bet Arturo firminių kepsnių aro-

matas kutena uoslę ir neat-sispiriamę jį neparagavę, užsigardžuodami šalta Utenos alaus putele.

Sugrįžę į Uteną, dar suspėjame ir į vakarines pamaldas, mat, buvo sėkmadienis. Laikiniai bažnyčia yra įsikūrusi prie klebonijos esančioje salėje — vietos mažoka. Netrukus ant parapjiečių turimo žemės sklypo išdygs parduotu-vė „Maksima“, jos dydį nusako jau pats pavadinimas. Už parduotuveį perleista dalį žemės, „Maksima“ pamūrys jiems tokią bažnyčią, kokios parapjiečiai, net ir paskutinius savo centus atidavę, nebūtų pajėgę pasistatyti.

Vasaros vakarai ilgi, tuo jie ir lieka daug kam nepamištamai, kai užėina rudens darganos ir tamsūs žiemos vakarai. Atsisveikinę su Romos šeima, leidžiamės atgal į Vilnių. Nors saulė jau seniai nusileido, bet į bendrabuti

grįžtame dar su šviesa, o jau 11 val. vakaro.

Sekasi — kita diena išaušta vėl saulėta, švelniai šilta, bet nekaršta. Papusryčiautę nutarėme pajėgti į senamiestį pėstute. Iš paslaugos patarnautojos prie registracijos stalo sužinojome, kad nueiti iki katedros nebūsią jokių sunkumų, nes visą kelią eisime pakalniop. Jos padrasinti, žengiamie, didžiuliais medžiais apodintais, plačiais šaligatviais. Gatvėse bei prie namų visur švaru ir tvarkinga; kai kur kiemsargis, o gal šiaip užsidariaujantis vyresnio amžiaus žmogus, razinė ant ilgo koto šluota, palengvėle šlavinėja jam skirtą plotą. Nejučiom imi ir palygini švarą su Čikagos gatvėse dažnai sutinkama švaros stoka — šiukšlės vėjas blaško iš vieno kampo į kitą. Artėjant prie katedros aikštės, pasirodo vis daugiau pažįstamų veidų.

sutinkame bevaikštinėjančią dainavietę Vandą Alekniene, pasirodo vienas kitas ir, Vilniuje jau gyvenantis, čikagietis. Klausinėjame sutike

Folkloro diena Sereikiškių parke

DRAUGAS, 2003 m. lapkričio 14 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Kad nuo vilko bėgant, ant meškos neužbėgtų

Išvaizdis politikui labai svarbus, ypač jei jis tikisi politinėje arenoje ilgiau išsilaikyti. Nors Lietuva dar nedaug „druskos suvalgė“ po nepriklausomybės atkūrimo, tačiau lietuviai yra imlūs, jie mokosi ir greitai įsisavina įvairias naujoves. Neatsilieka ir politikai: jie jau suvokia, kad syrbu piliečius „prisijaukinti“ ne vien prieš pat rinkimus, bet ir vėliau, jau pasiekus norimų pozicijų. Ką gi, tie piliečiai gali per kitus rinkimus iš šiltos vietos „išmesti lyg musė iš barščių“ ir nubėgti paskui kandidatą, kuris dar gražiau moka pakalbėti, dar daugiau pažadėti. Ir ne vien tai — piliečiai taip pat išmoko reikalauti bent dalies pažadų vykdymo, priprato į savo rinktuosius valdžios žmones žvelgti kitokiomis akimis.

Tai, be abejo, tikrasis demokratijos požymis ir Lietuvoje jis jau labai ryškus. Ypač šiuo metu, kai Prezidentūra atsidūrė po padidinamuoju stiklu ir jos „nešvarus skalbiniai viešai kabinami ant visiemis matomų tvorų“.

Nustebimo ir nepasitenkimo šurmuly, nubangavęs Rolandui Paksiui laimėjus prezidento rinkimus, užsienio lietuvių tarpe jau kiek aprimo. Geram pusmečiui praslinkus nuo jo įsitaisymo Prezidentūroje, kai kurie mūsikiškiai savo nuomonę apie dabartinį Lietuvos prezidentą pasuko visu 180 laipsnių kampą ir pasitenkinimą Prezidentūros veikla reikiška kiekviena pasitaikiusia proga.

Tai iš dalies gerai. Norim nenorim, turime gerbti Lietuvos valdžios institucijas. Čia juk svarbu ne asmuo, sėdintis Prezidentūroje, pirmininkaujantis Seimui, užimantis premjero vietą, bet to asmens veikla. Jeigu ji pozityvi, nekenkianti valstybės bei jos gyventojų gerovei, tuomet nėra ko priekaištauti. Juo labiau, jeigu Lietuvos vidaus ir užsienio politika priimtina (kai kuriais atvejais — net pagirtina) tiek kaimyninėms valstybėms, tiek svarbiosioms tarptautinėms organizacijoms, kurių nare netrukus Lietuva taps.

Tačiau kažkodėl dabartinio prezidento liaupsintojai pamiršta, kad ne visi nuopelnai dėl tų teigiamų atsiliepimų priklauso vien R. Paksiui. Juk jis šias pareigas eina tik nuo pačios šių metų pradžios. Vadinasi, kažkas dar gerokai prieš tai padėjo tvirtus pamatus visoms permai-

noms ir programoms, kurios atvedė Lietuvos valstybę į dabartinę padėtį.

Lietuva, nesidairydama į šalį ir neabejodama, tuo keliu ėjo nuo pat 1990 metų kovo 11-osios, nuo nepriklausomybės atkūrimo. Kiekvienas asmuo, per tą laikotarpį buvęs valdžios viršūnėje, įdėjo ir savo įnašą, paliko ir savo ženklą. Žinoma, vieni daugiau, kiti mažiau, bet visi siekė to paties tikslo. Šiandien, dėl galbūt suprantamų priežasčių, nedaug-pagarbos rodoma pačiam pirmajam, Lietuvą laisvės ir demokratijos keliu pasukusiam: prof. Vytautui Landsbergiui. O visgi jo nuopelnai ryškūs, jo įnašas didelis. Daug nuopelnų, kad Lietuva šiandien taip Vakarų pasaulio vertinama ir pakviesta tapti jo lygiateise nare, skirtinga buvusiam prezidentui Valdui Adamkui. Ne paisant, kad kai kas stengiasi tuos nuopelnus sumenkinti, jie išlieka Lietuvos istorijos puslapiuose. Tai pakopos, ant kurių į viršų šiuo metu pakilo naujasis prezidentas, bėsi-ruošias pirmajam vizitui į Šia pusę Atlanto.

Kadangi tas vizitas buvo numatytas gerokai anksčiau, prieš iškylant dabartiniam nesklaidumams, susietims su prezidento patarėjais (o gal ir pačiu prezidentu), kai kurie pasirodymai R. Pakso apsilankymui ne tik Vasingtone, bet ir kituose JAV miestuose, kur numatyti susitikimai su lietuviiais, tarytum „siftiko“. Jeigu jis atvyks kaip reaguoti į skandalą Prezidentūroje? Ar visiškai ignoruoti (kad prezidentas nesudarytų nepatogumų), ar nesivairant klaukusim ir tikėtis sąžiningo atsakymo?

Prezidento aplinkai (be abejo, ir jam pačiam) norėtusi, kad pirmojo vizito Amerikoje nesudrumstų nemalonūs išsišokimai, kad būtų užmegzti geri ryšiai su visais Amerikos lietuviiais, ne tik tais, kurie jam jau dabar šlovę gieda. Tačiau Prezidentūroje audra dar vis nenuirimsta. Ar, pakeitus visus „patarėjus“ kurie tariamai kone in corpore atsis-tatydino) kitais, prezidentas galės nuo kaltinimų buvusių prezidento atsiriboti? Girdime apie galimus naujus pasifin-kimus, apie numatytus asme-nis į prezidento patarėjus. Kai kurios pavardės jau šiandien kelia abejonę, kad Rolan-das Paksas, bėgdamas nuo vilko, ant meškos neuž-bėgtų...

Bus daugiau

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystei“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr. 109 el. paštas: biciulyste@aol.com

DAUGIAU ATVIRUMO IR TIKRUOMO BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

Tesinsys

Nepaisant įvairių faktorių ir sunkumų, išlaikant bendruomenės aktyvumą ir lietuviškumą, čia dar yra daug erdves plačiai veiklai, kurioje reikia daugiau atvirumo ir geranoriškumo. Pradėkime nuo to, kaip lietuvių veikla mūsų vaikus. Kokie jie yra savo pirmineje grandyje, t.y. apylinkėje, kur jie gyvena, kaip jie ten yra vertinami, kaip jie ten veikia?

Pamainos rengimas ir darbas su jaunimu

Vienas svarbiausių mūsų, kaip organizacijos, uždavinių turėtų būti pamainos rengimas. Ką daryti, kad mūsų pagrindinio dienraščio „Draugo“ nuotraukose regime tuos pačius, žymiai pagyvenusius žmonių veidus... O kur jaunesni? Ar pakankamai mes galvojame apie būsimą pamainą, ar pakankamai pritraukiame jaunesnįjį, ar jais pakankamai pasitikime ir ar pakankamai jiems patikime? Manau, kad tai reikėtų paanalizuoti ir pasvarstyti. Džiugu buvo matyti Lietuvoje daug jaunų valdininkų, užimančių įvairius postus, gerai besitvarkančių ministerijose ir kitose žinybose bei įstaigose. Būtina daugiau dirbti su jaunimu: jį reikia labiau organizuoti, pasinaudojant naujaisiomis šiuolaikinėmis priemonėmis, suteikti būrinę, nepaisant didesnių atstumų, daugiau surengti jiems aktualių ar juos dominančių renginių, kaip jaunimo moksline — kūrybinės konferencijos, jaunimo sporto ir kūrybos sąskrydžiai, pasilinksminimai ir kt. Tam būtų galima pasikviesti, kad ir sezoniniam ar laikinam darbu, sporto bei meno saviveiklos organizatorius iš atvykusiųjų tarpo arba iš Lietuvos. Aplaime, mūsų jaunimo ryšiai su jaunimu iš Lietuvos turėtų būti daug galesni ir išradingesni. Ši veiklos sritis yra ypatingai aktuali, todėl ir JAV LB turėtų atskirai parengti kompleksinę veiklos su jaunimu programą, kurios rengime savanoriškai turėtų dalyvauti jauni ir veiklūs žmonės.

Pagalbos ir labdaros Lietuvai efektyvumas

JAV Lietuvių Bendruomenė vykdo didžiulę pagalbą ir labdaros veiklą Lietuvoje. Tam, per praėjusį trejų metų kadencijos laikotarpį buvo skirti nemaži pinigai. Tačiau ar visa ta veikla yra tikrai efektinga ir kaip tai įvertina Lietuvos visuomenė? Ar nereikėtų atlikti tos pagalbos analizę? Ar nereikėtų daugiau dėmesio skirti įvairių socialinių reikių supratimui, daugiau išsiginant ir blygybių priežasčių ir veiklą susiejant su blygybės sukeliančių priežasčių pašalinimu? Ar nebūtų tikslinga remti ar vystyti programas, kur teikiama labdara būtų siejama su socialiai apsiuštų šeimų užimtumu, atitraukimu nuo girtavimo, vaikų įtraukimu į specialias stovyklas ar programas? Lietuvoje veikia socialinės pagalbos centrai, kurie nemažai dėmesio skiria darbui su socialiai apsiuštų šeimų vaikais. Ar nevertėtų jų darbą paremti ir siekti visapusiškesnio bendradarbiavimo su jais? Šią vasarą, būdami Lietuvoje, sužinojome, kad visas būrys gabių moksleivių (ypač iš mažesnių Lietuvos miestelių), pabaigę vidurines mo-

ŽINIOS IŠ LOS ANGELES

KAUKIŲ POKYLIS PAVYKO!

Vis daugiau ir daugiau trečiosios bangos lietuvių jungiasi į lietuvišką veiklą, stengiasi pritaipyti prie antros bangos, čia jau šeštą dešimtį gyvenančių lietuvių. Nemažai mūsų lietuvių įsijungė į Šv. Kazimiero parapijos chorą, dalis jungiasi į jau seniai garšėjančio Dramos samburio veiklą, šokių grupę „Spindulys“, gausiai dalyvauja Lietuvos dienose. Įsijungdami į renginius, naujieji lietuviai ne tik dalyvauja, bet ir padeda juos organizuoti, vykdyti. Neseniai buvo atšvęstas ilgamečio parapijos choro vadovo Viktoro Ralio 50-metis. Salę puikiai dekoravo, sukūrė gėlių kompozicijas, trečius metus Los Angeles gyvenanti, Diana Vyštartienė su dukra Kristina. Apie Kristiną, jauną, talentingą mergaitę, nuskynusią ne vienus laurus įvairiuose „Talentų Show“, madų demonstravimo konkursuose buvo ne kartą rašyta „Bičiulystėje“. Kaip jai dabar sekasi, plačiau parašysime kitame „Bičiulystės“ numeryje.

L. T.

Spalio 25 dieną Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje buvo surengtas Kaukių pokylis arba Halloween šventė. Šią šventę organizavo, svečius kvietė, vaišes ruošė parapijos choras, diriguojamas Viktoro Ralio. Kad šventė pavyktų, stengėsi visi choristai, kuriems vadovavo choro valdybos pirmininkė Valerija Hale. Choristų pastangomis salė buvo gražiai dekoruota. Vaišėmis rūpinosi puiki šeimininkė Plukienė. Skelbtas pagrindinis reikalavimas: „Dalyvaukime tik su kaukėmis!“ — buvo įvykdytas. Kitaip — koks čia kaukių balius? Atvykstančiuosius į šventę prie durų pasitiko trys personažai iš filmo „Adamsų šeima“. Vakarui įdomiai, išradinčiai vadovavo pats Gomez Adams (Viktoras Ralys). Buvo malonu, kad svečiai aktyviai įsijungė į kaukių balių žaidimą, kurio metu surengti keli konkursai gražiausioms, išradinčiausioms

Los Angeles kaukių baliuje.

kaukėms nustatyti. Visi šventėje dalyvavę vaikai pripažinti nugalėtojais, apdovanoti prizais. Visą vakarą žmonės šoko, linksminosi, kretė išdai-gas. Atejus pokylio pabaigai, skirstytis neskubėjo. Žmonių nuotaika buvo puiki. Nors šventė baigėsi, bet jau girdėti

grazių atsiliepimų, kad vakaras gerai pavykęs. Girdėti ir pažadų dalyvauti kitų metų tokiam patiam renginyje. Tada organizatoriams, pirmą kartą LA lietuvių tarpe rengusiems tokią šventę, tai puikiausias įvertinimas, kartu ir įpareigojimas, kad ameri-

kietiška Halloween šventė visaiškai įsipilietintų ir naujų lietuvių tarpe — juk Amerikoje ir gyvename! Reikia manyti, kad ilgainiui tai taps gražia tradicija, puikia proga susieiti lietuviams po vienu stogu.

Diana Vyštartienė

Karibų jūros bangose.

Lietuvių kalba ir lietuviškos mokyklos

Galime pasidžiaugti, kad lietuviškos mokyklos ne tik neužsidaro, bet moksleivių skaičius auga. Tačiau kas patikrina darbo, rezultatų kokybę? Ar šios mokyklos bendradarbiauja su mokytojais ir mokyklomis Lietuvoje? Ar nebūtų tikslinga šių mokyklų veiklą labiau koordinuoti ir tuo pačiu plesiti bendradarbiavimą tarp jų? Spaudoje pasirodė informacija, kad kai kur yra daugiau norinčių mokyti lietuviškai, o sąlygos verčia tai riboti? Turėtume labiau skatinti, sudaryti geresnę ir kvalifikuotą sistemą mokyti čia lietuvių kalbos kitakalbams ar lietuvišką šaknų amerikiečiams. Ar tai nebūtų vienas iš svarbesnių LB uždavinių? Ar nereikėtų labiau pasidalinti šia patirtimi tarp atskirų apylinkių?

Džiugu, kad mūsų apylinkės pildosi naujais nariais, sumanymais. Belieka tik palinkėti visiems mylėti lietuvišką kultūrą ir kalbą, o tai ir yra geriausias stimulus burtis visiems lietuviams ir buri. Neveltui V. Kudirka sako: „Vardan tos Lietuvos vienybės težiū!“

Prof., hab. med. mokslų
dr. Dalia Giedrimienė,
JAV, Connecticut
dgiedrim@sc.edu

KELIAUKIME, NEPASENKIME!

Braskant sovietiniam režimui atvykau į Ameriką. Pradžioje galvojau tik trumpam. Taip išėjo, kad pasilikau ilgam. Per tą laiką gyvenimo kelyje teko sutikti įvairiausių žmonių, nutiko įvairiausių įvykių. Jei turėčiau galimybę, noro, ko gero, ir knygą galečiau parašyti. Idomus ir pilnas netikėtumų tas žmogaus gyvenimas. Pradžią nebuvo lengva, bet įmanoma. Buvo išsiskyrusi. Po kiek laiko sutikau žmogų, išteikėjų ant-rą kartą už amerikiečių. Gražiai sutarėme. Jau šešeri metai esu našlė. Lietuven važinėju kasmet nuo 1993 metų. Mano vaikai gyvena Amerikoje, jų gyvenimas susiklostė sėkmingai. Savo gyvenimu negaliu skųstis, yra kaip yra. Padėjau ir padėdau ne vienam tautiečiui, tik gal ne visi, kuriems aš padėjau, atsakė man tuo patiu, kai man pagalbos reikėjo. Nepykstu, nors skausmo ašarą nubraukiau ne vieną, susidūrusi su nedekingu-mu, pavydu, apkalbomis. Bet viskas gyvenime praeina, po truputį užsimiršta. Stengiuosi gyventi, pasiimti iš gyvenimo ką galiu ir kiek dar galiu.

Labai mėgstu keliauti. Gyvendami sovietinėje Lietuvoje, je išgyti kažko negalėjome, bet pakeliauti, pamatyti pasaulio buvo galima. Ir labai priemama kaina. Po visą SSRS galėjai keliauti kur tik nori. Dabar tai jau užsienis. Išmaišiau nuo Kolas pusiasalio iki Sachalino salų. Baikalo ežeras, Turkmenija, Gruzija, visa Užkaukazė, garsūs kurortai „Mineraliniai vandenys“ ir dar daug daug vietovių. Kai kas gali paklausti — tai kada dirbai, kad tiek keliai? Dirbdavome visus metus ir taupydavome vasarai, atostogoms. Gyvenau pagal principą, kad turiu atrasti laiko ir savo pomėgiams. Todėl mokėjau susiderinti laiką, kada darbas, kada atostogos. Darbas, darbas, poilsis... Aišku, kelionėms reikia ir pinigų. Anais laikais kelionės kainavo nedaug. O kaip čia, Amerikoje? Ne milijonus ir čia kainuoja. Visu pinigų neuždursi, visko neišpirksi, o pasinaudoti galimybėmis pamatyti šią šalį reikia.

Turiu ne vieną pažįstamą, draugę, kurios, užsidariusios pas močiutę, kala pinigų, krauna kojėnėn ir dejuoja, kad joms „stogas jau važiuoja“. Kur gi ne? Godumas pinigams atsiranda neišpašakytas — dirba be išieginio, paš-

lyja nervai, sveikata. Už pinigų sveikatos nenusipirksi. Suprantu, pradžioje, kai atvyksti, kai Lietuvoje visi laukia paramos, turi art. Bet kai tas arimas, taupymas tęsiasi metų metais, ką tada gali pasakyti — tegul ir važiuoja stogas... O tiems, kurie žino, kad gyvenimas ne amžinas, kad reikia tame gyvenime mylėti ir save, noriu patarti — keliaukime! Pati esu jau apke-liavusi nemažą dalį Amerikos — plaukiau keliskart kruiziniiais laivais, aplankiau Aliaską, Pietų Ameriką. Visa tai — neįkainojamas turtas. Apie neju kasmet nuo 1993 metų. Mano vaikai gyvena Amerikoje, jų gyvenimas susiklostė sėkmingai. Savo gyvenimu negaliu skųstis, yra kaip yra. Padėjau ir padėdau ne vienam tautiečiui, tik gal ne visi, kuriems aš padėjau, atsakė man tuo patiu, kai man pagalbos reikėjo. Nepykstu, nors skausmo ašarą nubraukiau ne vieną, susidūrusi su nedekingu-mu, pavydu, apkalbomis. Bet viskas gyvenime praeina, po truputį užsimiršta. Stengiuosi gyventi, pasiimti iš gyvenimo ką galiu ir kiek dar galiu.

Jamaika — sala Karibų jūroje, kurioje gyvena apie 3 milijonus gyventojų. Sostinėje Kingston gyvena apie 1,5 mln. gyventojų. Tropikų gamta, garsūs Jamaikos kurortai, nuostabių plažai, puiki aptarnavimo kultūra vilioja turistus, kurių kasmet poilsiauja apie 2 mln. Jamaikos žmonės daugiausia dirba aptarnavimo srityje. Nedidelis žmonių kiekis verčiasi žemės ūkiu, nes pati sala gana kalvota. Čia daugiausia užsiima gyvulininkyste — auginamos vištos, kiaulės, karvės, ožkos. Visas Jamaikos pajūris — ištisi kurortai, su viešbučiais, baseiniais, stovyklavietėmis, golfo laukais. Tarp garsiausių yra ir Montego Bay Sandals. Daug puikių viešbučių, kaip Holiday Inn, Supper Club Breezes ir kt. Garsieji Negrilo paplūdimiai — Grand Lido, Sandals Royal Caribbean ir t.t. Vienaime ju — Super Clubs Breezes ir praleidau savo atostogas. 3,5 val. kelionė iš O'Hare oro uosto lėktuvu iki Montego Bay. Iš ten 77 km iki Super Clubs Breezes. Pusantrios valandos kelionė su linksmu, be persto-ju plepančiu, autobuso vairuotoju neprailgo.

Jamaikoje iš labai arti pamatai kontrastą — vienoje pusėje turtingiems turistams skirti viešbučiai, plažai ir kt. gerybės, o visai šalia — skurdus vietinių gyventojų gyvenimas. Tačiau Jamaikos žmonės visada linksmi, gerai nusiteikę, mielai ir maloniai aptarnauja turistus, nes žino, kad jie vis tiek ką nors nupirks. Daugiausia parduodama ir perkama suvenyrų — jūros kriauklių, rankų darbo dirbinių. Galima nusipirkti ai-bę egzotiškų vaisių.

Gali visą laiką skirti tik plažams, restoranams, žaidimams. Tačiau, jei nori pažinti Jamaiką, reikia pakeliauti. Už visas turistines ekskursijas turi susimokėti pats, tai neįeina į kelialapio kainą. Keturių žmonių grupė su „Jeep Safari“ keliauome į Jamaikos „Dziungles“. Kelionė truko apie keturias valandas. Tai tropikinių augalų plantacijos, kuriose auga kavamedžiai, įvairiausios spalvingai žydinčios gėlės, idomūs ir mažai matyti augalai. Teko pakilti į aukščiausią salos kalną „Murphy Hill“, kuris yra 200 pėdų aukščiau virš jūros lygio, nuo kurio atsiveria nuostabi panorama ir „Blue Mountains“, beje, nuo jo giedrija darna galima ir Kubą pamatyti. Nu-stebau pamatius vietinę bažnyčią, kuri daugiau priminė kaimo trobelę.

Ekskursija į „Dunns River Falls“. Nugalvojau, kad įkopsiu į šį kalną. Bet, vieni kitiems padėdami, susikibę rankomis, taškomi krioklių, vandens purslų, kopėme aukštyn. Nepakartojami išpuoliai, teigiamos emocijos! Viso per tas septynias dienas negali pamatyti, aplankyti. Gali jodinėti arkliais, naudotis vandens sporto įrengimais — viskas turistams. Kokį aktyvumą nori, toki pasirenki, o rinktis yra iš ko.

Maistas. Kalnai šviežių vaisių, daržovių, jūros gėrybių. Baruose — egzotiškiausi gerimai. Valgyk, gerk kiek nori. Viskas įeina į kelialapio kainą. Malonus aptarnavimas sukuria ramiai ir tikrai poilsinę aplinką. Po kelionės jau-tiesi kaip naujai gimęs — pilnas išpuolių, energijos. Susirandi daug naujų pažįstamų, draugų. Kaip malonu švenčių proga gauti atviruką iš Anglijos, Kanados, Salvadoro, Costa Ricos, Panamos ir kt. Dažnai pavartau foto albumus, atrodė, tarsi sugrįžtu ten, atgalios.

Šią kelionę užsisakiau per agentūrą „Apple Vacation“. Jei įdomu kam nors, galite skambinti tel. 773-838-8888, susikabėsite lietuviškai, klauskite Vidos. O štai čia ir agentūros adresas: American Travel Abroad, Inc. 5058 S. Archer Ave. Chicago, IL. Keliaukime, judėkime kol galime, pažinkime! Roma Goodwin, Čikaga

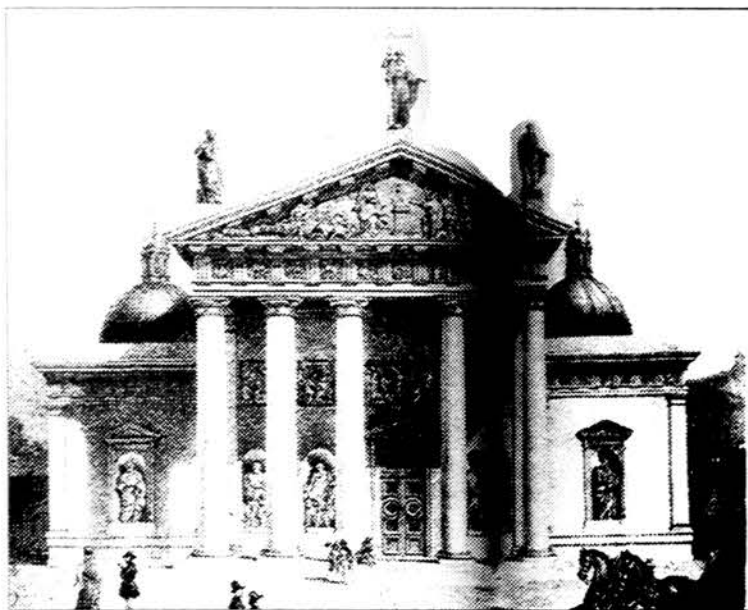
**MEISTRAS
LAURYNAS**

Laurynas Gucevičius susirūpinęs vaikščiavo po Vilniaus katedros griuvėsius. Tikrai nelengvą užsakymą jam davė gerasis globėjas. Vilniaus vyskupas Ignas Masalskis, – pastatyti naują, įspūdingą katedrą. Architektas nenorėjo nuvilti šio geraširdžio žmogaus. Juk tik vyskupo dėka gabus valstiečio vaikas iš nuosalių Kupiškio apylinkių įgijo aukščiausią architektūrinį išsilavinimą Romoje bei Paryžiuje.

Lėtai architekto galvoje ėmė rasti mintys: senus bokštus nugriauti, nauja siena apjuosti baznyčia. Priešais seną Kazimiero koplyčią turėtų stovėti tokia pat zakristija, kad būtų išlaikyta pastato simetrija. Pastatą reikėtų nudažyti baltai...

Gucevičius apsisuka, išeina iš Katedros griuvėsių, sėda į karietą ir važiuoja pas vyskupą. Jį sužavi meistro idėja. Darbai prasideda. Pats Laurynas išvyksta į Vokietiją pirkti vario skardos stogui. Plytos perkamos vietoje, gaminamos vyskupo dvare, ruošiamos kalkės, tašomi akmenys, kertamas miškas.

XVIII amžiaus pabaiga nelengvas laikotarpis Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei. Katedros statyba sustoja. Žusta vyskupas Ignas Masalskis. Miršta ir meistras Laurynas, palikdamas nebaigtą, bet nuostabią Katedrą.

Vilniaus katedra.

Laurynas Gucevičius.

**PATARLĖS,
PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI**

Darbą blogai padarysi – du kartu taisysi.

Darbo dabok, tinginio bijok.

Darbai daugiau pasako negu žodžiai.

Darbas darbą veja.

Darbas darbui nelygu.

Darbas gėdos nedaro.

Darbas ir kantrybė – didelė galybė.

Darbas kartesnis – miegas saldesnis.

Darbas nedaromas nepasidaro.

Darbas sunkiai daromas, jei su būžnu varomas.

Darbas visų malonumų tėvas.

Parengta pagal J. Mingirdo knygą „Patarlės, priežodžiai, posakiai“

MAŽIEJI SKAITOVAI**Stepas Zobarskas
(1911–1984)**

Vaiku ir jaunimo rašytojas, vertėjas, leidejas, redaktorius.

Gimė Pamaleiškyje, dab. Anykščių raj. Studijavo kalbas Paryžiaus aukštojoje socialinių mokslų mokykloje. 1944 m. pasitraukė į Vakarų. Niujorko savo leidykloje „Manylands“ leido lietuvių literatūros vertimus ir anglų kalba. Parengė skaitymo vadovėlius mokykloms.

Stepas Zobarskas yra parašęs novelių rinkinį vaikams „Gerasis aitvaras“ ir „Ganyklų vaikai“, apsakymų rinkinius „Pabėgėlis“ (1939 m.) ir „Paukščiai ir žmonės“ (1940 m.), parašė eilėraščių.

S. Zobarsko literatūrinės pasakos prisidrintos optimizmo, tikėjimo geresne ateitimi. Rašytį jas vaikų ir jaunimo literatūrą praturtino giliu vaiko pasaulio atskleidimu ir aktualizuotos literatūrinės pasakos-apsakos žanru.

**Riestausio sūnus
(ištrauka)**

Gyveno kadaise kiškis, pavardė Riestausis. Kito tokio turtingo visoje apylinkėje ne-

buvo. Nuo rytų ligi vakarų ir nuo šiaurės iki pietų tęsėsi jo laukai. Nereikėjo jam bėgti į svetimus daržus kopūstų skaityti, nei į kaimynų sodus obuolių graužti. Turėjo visko, ko tikėtai geidė širdis, bet neturėjo sūnaus.

Vieną dieną bevaikštinėdamas po dvarą kiškis taip kalbėjo savo pačiam:

– Nieko nebus, moč, reikia turtai nesuskaitomi ir laukai akimis neužmatomi. Kad taip būtų sūnus, tai ir pašokuoti drauge išbėgtume, ir darbus bendrai dirbtume. Ir senatvėje paguodos susilaukčiau...

... Riestausis susilaukė sūnaus ir pavadino jį Gražuoliu. Kaip jiedviem sekėsi, sužinosite perskaitę pamokantį kūrinių „Riestausio sūnus“.

UŽDUOTIS

Šie du kiškiai, rodos, gražiai draugauja. Nuspalvinkite, vaikučiai, kiškučius, pavadinkite juos ir sukurkite pasakaitę. O atlikę užduotį atsiųskite į redakciją, adresu: „Draugo“ lietuviukams 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

**NE TIK VAIKAMS
MOKYTIS REIKIA!**

Vis pamokslaujame savo, ir ne tik savo, vaikams. Daryk taip, nedaryk to...

Šį kartą pamoka tėvams: „Kaip kalbėtis su vaikais“.

* Venkite pamokslavimų.
* Nevaizduokite vaikų draugo – būkite juo.

* Linkusių ir vadovavimą vaikų daug negirkite. Neryžtingus ir nedrąsius padrąsinkite, paskatinkite gerais žodžiais, stiprindami jų pasitikėjimą savimi.

* Ko nors iš vaikų reikalaudami, būkite nuoseklūs.

* Nesikartokite ir netuščiažodžiaukite.

* Kuo mažiau „kabinėkitės“ prie smulkmenų.

* Nekalbėkite su vaikais grubiai. Į grubumą vaikai dažniausiai atsako tuo pačiu.

* Nebarkite vaikų už kiekvieną nereikšmingą smulkmeną.

* Įpraskite skaityti su vaikų nuomone.

* Bendraudami su vaikais atsiminkite savo vaikystę.

* Niekomet nežadėkite vaikui to, ko negalite ištesėti.

Linkiu, jums, vaikučiai, sėkmės auklėjant savo tėvelius!

MISLĖS

Dviem pupom visą lauką apseja. (Akys)

*** Vienas broliukas tarp dviejų seselių gyvena. (Nosis)

*** Du ratai pagirys stovi. (Ausys)

*** Dvi sesutės per kalnelį nesueina. (Akys)

PRANO KELIONĖS

Labas visi. Aš esu Pranas keliautojas, o jūs mano klausytojai. Jei domitės tolimomis šalimis, skaitykite toliau. Aš jums papasakosiu apie įvairius kraštus, kuriuos aplankiau ir apkeliauvau. Kartais vienas sykį, kartais du, o kartais taip patikdavo, kad pasiūlydavau pagyventi kurį laiką. Pradėsiu nuo vadinamos Emeraldų salos – Airijos.

Žalia, žalia, ir vėl žalia –
Visur, kur tik pasižiūri.
Airija, tai žalia – žolės,
dobilų ir lapų spalva.

Airijos gamta pilna grožio –
gelių, uolų ir paukščių...

Išvaizduokite autobusą ant uolos, greitai važiuojantį palei jūrą. Vairuotojas senas, dainuojantis ir vairuojantis. Mano draugai – Tadas ir Brūta – truputį bijo, nes Airijoje mašinos važiuoja kaire kelio puse, ne taip, kaip Amerikoje. Kartais atrodo, kad autobusas nukris nuo aukštų uolos ir įkris į jūrą. Bet airiai keleiviai nesirūpina – toliau šypsosi ir dainuoja kartu. Štai Airija.

Apsistojome mažame „Bed & Breakfast“ viešbutelyje prie vandenyno. Mažas paplūdimys. Skaidrus oras. Netoliese kalnas, kurio viršūnėje blizga kryžius. Viešbutuko savininkės spėjo, šoksime maudytis į šaltą Atlanto vandenį, ar ne. Bet mes visi drąsiai einame pliuskintis. Už tai vėliau esame vaišinami karšta arbata. Kalbamės apie Airiją. Mus ragina kopti į kalną. Prakai-

tuodami pasiekiame viršų ir... Koks grožis – gali matyti visą rytinę dalį salos. Štai Airija.

Airija yra sala prie Didžiosios Britanijos. Jos dydis ir žmonių skaičius labai panašus į Lietuvos. Airijoje kalba angliskai, tik akcentas truputį skiriasi nuo Amerikiečių. Prieš 100 metų daug airių atvyko į Ameriką, nes tuo metu jų krašte sklido vadinamas „bulvinis“ badas. Matote, Airija, kaip ir Lietuva, buvo ūkininkų kraštas. Išvykdami, airiai kartu pasiėmė ir savo tradicijas, pavyzdžiui: kovo mėnesio 17 dieną yra Šv. Patriko šventė – tai Airijos šventė. Sakoma, kad Šventasis Patrikas išvarė visas gyvates iš Airijos. Tad, Švento Patriko diena ypatingai džiugi – reikia nešioti žalią spalvą ir švesti.

Airijos žmonės linksmi, geri ir labai religingi. Net senelių raukšlės formuotos šypsenų. Kai reikia pagalbos, tuoj kas nors prisistato padėti net neprašomas. Šalia kelio stovi koplytelės, kryžiai, šventovės Marijai. Bet ne viskas Airijoje taip puiku. Šiaurinė salos dalis priklauso D. Britanijai. Daug šiauriečių nori prisijungti prie likučio salos, bet daugiau šiauriečių nori likti dalimi Didžiosios Britanijos. Jau labai seniai dėl to airiai tarpusavyje pykstasi. Kartais net ir susišaudo. Šiaurėje daugiau protestantų, o pietuose katalikų. Tačiau, gerai, kad vis daugiau žmonių Airijoje siekia taikos, nors kartais trunka laiko ir pastangų išmokyti bendradarbiauti.

LAIŠKŲ SKYRELIS**GIMTASIS MANO KAIME**

O ten pasaulis juokės, spindintis baltutėm ievom,
Lyg nuotakom, palinkusiom virš upės.
Tenai, kur kleganti linksmai vaikystė bėgo,
Tenai, kur ir jaunystė mažame daržely supos.

Sulamdytos suknytės, sutepti balti batukai,
Plaukai, kaip laumių kasos – išsidraikė...
Bet šypsenos mažuos veidelius supos,
Kai maudės saulės spindulius mergaitės.

Tenai, prie upės, kur pavirtome mažom undinėm,
Maži vandeniai baltas lelijas mums skynė.
Ir mes iš tų mažų, švelnių ir nekalbų lelijų
Mažiemis vandenims vainikus mažus nupynėm.

Tenai, prie upės, kur jūrატės ir kastyčiai mego,
Įpint į plaukus viens kitam purienas...
Svajodama nepastebėjau kai per platią pievą
Vaikystę mano juodberiais žirgais išskriejo.

O ten dabar tik užmirsti ar pamesti balti batukai,
Ir akmenėliai tarp lelijų, kyšantys virš upės.
Ir nebėra, jau nebėra, mažos naujos Jūrატės,
Tiktai nuglostyti beržai vakary vėjų supas.

Milda Piskarskaitė,
Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazijos
2002–2003 metų abiturientė

**LAPKRIČIO 17-OJI
TARPTAUTINĖ
STUDENTŲ DIENA**

Išsilavinimas yra teisė, o ne privilegija, skelbia studentų šūkis.

Lietuvoje yra kelios didelės studentų organizacijos – „Lietuvos studentų sąjunga“ (LSS) ir AIESEC.

AIESEC sutrumpinimas kilęs iš prancūziškos formuluotės „Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales“, kas išvertus į lietuvių kalbą reiškia „Tarptautinė ekonominių ir komercinių profilio studentų asociacija“. Tai nepolitinė, ne pelno siekianti, studentų valdoma, nepriklausoma, švietėjiška organizacija. Ji vienija studijuojančius, besidominčius ekonomika bei vadyba studentus. AIESEC nediskriminuoja pagal rasę, odos spalvą, lytį ar religiją.

Organizacijos pagrindinis tikslas – savo aktyviu ir entuziastingu dalyvavimu kurti dinamišką aplinką, siekti tobulumo savo veikloje, nešti naudą visuomenei ir sau patiems.

**ARTEJA ŠVENČIŲ
METAS**

Žaislai, žaislai... Kiek jų nuperkama vaikams įvairiausiomis progoms. Mano pasiūlymas – lietuviška knygelė. Vietoj idomiau, neseniai išleista – „Mažoji Pasakorių knyga“.

Ši poezijos rinktinė – pasaulio pažinimas, pateikiama vaikams suprantama kalba. Rinkinyje skirtas jauniesiems mokyklinio amžiaus vaikams, mokantis suvokti aplinką, lavinant literatūrinę skonį, atskleidžiantis poetinę literatūrinio teksto vertę.

Knygelę, kartu su kompaktine plokšte galite įsigyti visose lietuviškose parduotuvėse, „Draugo“ knygynėlyje, bei paskambinę pačiai poetei Violetai Pakalniškienėi, telefonu: 815-436-3608.

VIOLETA PAKALNIŠKIENĖ

PASIJUOKIME

Mokytoja klausia mokinio: – Petriuk, išspręsk uždavinį: garde yra 12 avių. Jei 5 avys persoko tvorą, kiek jų liko garde?

– Nei vienos! – atsako Petriukas.

– Kaip nei vienos! Kiek bus, jei iš 12 atimsi 5. Gėda, jei to nežinai.

– Panele mokytoja, o jūs nežinot, kas per padarai tos avys!

*** – Mokytojau, aš noriu pranešti, kad mano sesuo serga tymais.

– Na, tada į mokyklą ne-

kelk kojos, kol ji pasveiks.

Kai vaikas patenkintas spruko iš klasės, jo draugas pasakė:

– Mokytojau, jo sesuo, kur serga tymais, gyvena Vilniuje.

*** – Pasakyk, Onute, kokie dantys atsiranda paskutiniai?

– Aukšiniai, pone mokytojau.

*** – Mūsų mieste yra žmogus, gimęs 1800 metais.

– Nesąmonė!

– Tikra teisybė! Aš pats skaičiau paminkle ant jo kapo.

ŠVĖSIME MUZIKO STASIO SLIŽIO 85-ĄJĮ GIMTADIENĮ

Sekmadienį, lapkričio 16 d., 12:15 v. p.p., Šv. Antano parapijos patalpose, Detroito, parapijiečiai ruošia muz. Stasiui Sliziui 85 metų pagerbimą. Šia proga norime trumpai supažindinti su muz. Stasio Slizio biografiniais bruožais.

Stasys Slizys gimė 1918 m. lapkričio 20 d. Traupyje, Raguvos vls., Panevėžio apskr., vargonininko Petro ir Karolinos Slizių šeimoje. Jis yra muzikų Prano ir Broniaus Slizių brolis. 1938 m. baigė Panevėžio gimnaziją, 1939 m. įsigijo pr. mokyklos mokytojo cenzą. 1939–1944 m. Traupeliu ir Gaigaliu pr. mokyklų vedėjas. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1944–1950 m. mokytojo ir inspektoriaus pareigas ėjo Weideno lietuvių progimnazijoje, Bavarijoje. 1948 m. liepos 17 d. vedė Nataliją Petrusevičiūtę. Užaugino dukrą Reginą, kuri vėliau buvo jaunimo choro akompaniatorė Detroito.

Nuo 1950 m. gyvena JAV-se. 1950–1965 m. pradėjo mokytojauti lietuvių šeštadieninėje mokykloje (keletą metų buvo jos vedėjas) Detroito. 1956 m. Detroito Prekybos universitete baigė aukštąją saskaitybą ir iki 1981 m. Ford divizijos įstaigoje buvo skyriaus kontrolės analitikas. Lankė Wurlitzerio vargonų kursų ir 1958 m. įstojo į Detroito konservatorių, kurioje 1964 m. įsigijo muzikologo diplomą, o 1967 m. ją baigęs, gavo ir vokalinės muzikos pedagogo diplomą. 1967–1974 m. Michigan universitete tobulinosi chorvedybos srityje, apie 7 metus giedojo ir dainavo Detroito simfoninio orkestro chore. 1974 m. priimtas į Michigan Operos chorą, profesionaliu artistu dalyvavo daugelyje operų spektaklių Detroito, gastroliavo kituose miestuose.

S. Slizys aktyviai įsijungė į Detroito lietuvių kultūrinį ir muzikinį gyvenimą. Nuo 1950 m. vadovavo „Aušros“ liutuanistinės šeštadieninės mokyklos vaikų chorui, kurį parengė 1966 m. 3-ajai JAV ir Kanados lietuvių dainų šventei Čikagoje. 1957 m. Amerikos lietuvių „Balso“ klube subūrė moterų vokalinį sektetą, o 1948 m. vyrų oktetą. Su šiais ansambliais surengė koncertų, dalyvavo radijo programose. Nuo 1958 m. trejetą metų vadovavo Detroito liutaniečių mergaičių chorui, ir nuo

Stasys Slizys.

1961 m. mišriam, 50 dalyvių, jaunimo chorui. 1967 m. įkūrė savo vardo Jaunimo chorą ir iki 1975 m. jam kūrybingai vadovavo. Kolektyvas kasmet dainuodavo Vasario 16-osios minėjimų koncertuose, per Kalėdas ir Velykas giedodavo bažnyčiose, rengdavo koncertus, dainavo Clevelande ir Čikagoje. 1970 m. pastatė V. Kaleckio operetę „Piršlybos Šapnagiuose“. Jaunimo chorą parengė 1971 m. 4-ajai JAV ir Kanados lietuvių dainų šventei Čikagoje. 1977 m. suorganizavo naują mergaičių chorą, su kuriuo dalyvavo daugelyje renginių ir 1978 m. 5-oje JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje Toronto, 1979 m. pastatė A. Gustaičio muzikinę pjesę „Sekminių vainikas“. Iš vyresniųjų chorisčių sudaręs vokalinį ansamblį.

S. Slizys daug metų reišėsi ir kaip vargonininkas. 1970 m. pradėjo vargonininkauti Šv. Petro lietuvių parapijoje, Detroito. Atgavino mišrų chorą, subūrė moterų vokalinį ansamblį, kuris dalyvavo koncertų programose. Nuo 1980 m. ėmė vargonininkauti Šv. Antano lietuvių parapijoje, Detroito. Suorganizavo mišrų chorą, kurio svarbiausia pareiga buvo kas sekmadienį giedoti liutaniškose pamaldose. Daug metų vadovavo moterų vokaliniam kvartetui ir vokaliniam ansambliui, koncertavo daugelyje JAV miestų ir miestelių. Šv. Antano lietuvių parapijos 75-mečio proga (1995.08.13) choras atliko St. Slizio „Lietuviškas mišias“.

Muz. Slizys atliko didelį kultūrinį visuomeninį darbą. 1971 m. buvo JAV ir Kanados lietuvių dainų šventės liutaniečių mokyklų jungtinio

choro dirigentas Čikagoje. 1978 m. 5-osios analogiškos dainų šventės Toronto repertuaro komisijos narys, Detroito lietuvių mokytojų draugijos sekretorius, parapijos komiteto narys ir liturginės komisijos pirmininkas, Lietuvių žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus sekretorius, Amerikos lietuvių muzikų sąjungos vicepirmininkas, Vargonininkų sąjungos narys, nuo 1987 m. rašė žurnale „Muzikos žinios“, „Drauge“ ir „Žurnaliste“. Parengė liutuanistinių mokyklų aštuntam skyriui lietuvių kalbos pratimus (1966) ir giesmyną „Viešpatie, išklausk“ (1985). Buvo Dainavos jaunimo stovyklos Manchester, Michigan, vasaros kursų dainavimo instruktorius, dėstytojas, programų su studentų choru atlikėjas.

S. Slizys žinomas ir kaip kompozitorius. Jis harmonizavo apie 100 lietuvių liaudies dainų, parašė muziką lietuviškoms Mišioms. Pažymėtos giesmės: „Tyl, šventa naktis“, „Kristus prisikėlė“, „Skieionių Marijai“, „Šiluvos Šv. Mergelei Marijai“, „Giesmė Imbrado Marijai“, „Šv. Antano himnas“, „O, Angele, man skirtas“, „Stai ateinam prie altoriaus“, „Motinos ženkla“, „Išklausk Lietuvos“, „Kryžių kalnas“ ir kitos. Jo giesmių muzika didinga ir jautri.

Muz. Slizis sukomponuos dainas „Tėvynės varpai“ ir „Tėvėlių kraštas“ skambėjo III ir IV dainų šventėje. Iš paminėtų dainų: „Lietuvaitės baladė“, „Skrenda mintys į tėvynę“, „Menu gegužį“, „Vasaros romantika“, „Dainavos tango“, „Sugrižt negalim“, „Traupio himnas“ ir kitos. Jo sukurtų dainų muzika žaisminga ir lengva dainuoti. Taip pat yra daug dainų pritaikęs meno vietoms ir iš tarptautinės muzikos.

Su Šv. Antano lietuvių parapijos mišriuotu ir moterų chorois S. Slizys išleido keletus įrašų (audio kasetes): „Švento Antano parapijos choro giesmės ir vargonų muzika“, „Moterų vokalinio vieneto dainos ir giesmės“, „Vargonų muzika“ ir „Stasio Slizio solo giesmės ir vargonų muzika“.

Nuo 1987 m. S. Slizys Lietuvos Šaulių sąjungos išėjimo centro valdybos narys, BALFO narys, Detroito Ramovėnų organizacijos narys. Dirbo JAV LB Detroito skyriaus valdyboje. 1989 m. apdovanotas šaulių žvaigždės medaliu, 2000 m. apdovanotas šaulių garbės nario medaliu ir žymeiniu.

Paruošė
Regina Juškaitė-Švobienė

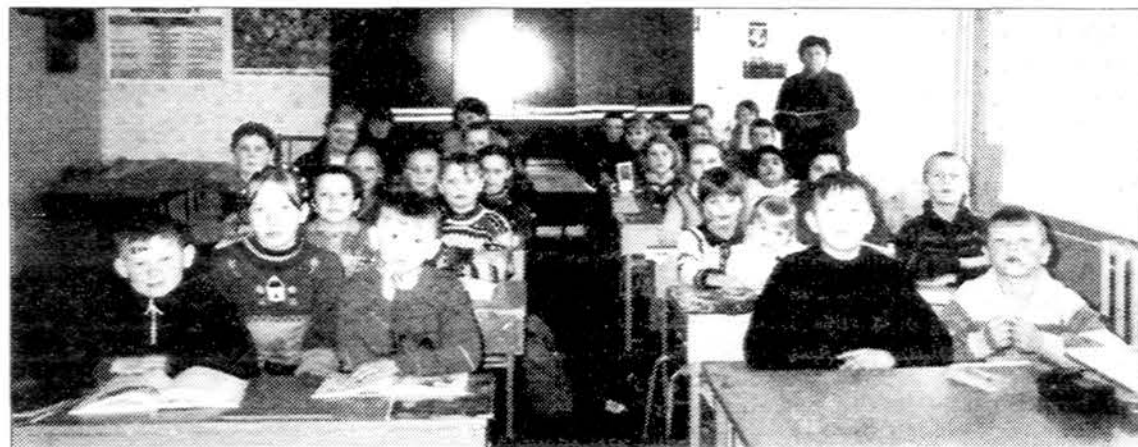
MOKSLEIVIŲ VASARA KARALIAUČIAUS KRAŠTE

Siunčiame Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos fakultatyvų mokytojų Aldonos Bursteikienės, Stasės Rumbaitienės ir Emilijos Algaudės Bukontienės aprašymus apie moksleivių vasarą ir padėkas Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai už projektams skirtus pinigus, kurie buvo panaudoti ekskursijoms.

Dauguma mūsų moksleivių iš neturtingų šeimų. Mokyklos irgi neturi galimybių organizuoti ekskursijų po Karaliaučiaus kraštą (jau nekalbu apie Lietuvą). Todėl mūsų mokytojų organizuojamos ekskursijos — vienintelė galimybė pabuvoti Lietuvoje, pasigrožėti jos unikalia gamta, aplankyti muziejus, plačiau susipažinti su Lietuvos istorija ir kultūra.

Iš tokių ekskursijų mokiniai grįžta praturtę, daug pamatę, patyrę naujų išpučių. Džiugu, kai rugsejo 1-ąją, nuvažiavus į mokyklą, mokiniai ir jų tėvai prisimena vasarą ir padėkoja už ekskursijas. Jei ne Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento skirtos lėšos, tokių ekskursijų neturėtume.

Stengiamės, kad mūsų mokiniai daugiau sužinotų, pamatytų ir patirtų. Todėl ekskursijoms rušiamės atsakingai ir iš anksto: tobuliname projektus, lankomės skaitlykoje ir bibliotekoje, renkame medžiagą apie lanko-

Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos mokiniai lietuvių kalbos fakultatyve.

mus objektus, sudarome ekskursijų maršrutus. Jūs stengiamės parinkti taip, kad mokiniai kasmet pamatytų naujus objektus, nuosekliai susipažintų su Karaliaučiaus kraštu ir Lietuva. Vasaros išpučių, ekskursijų momentus įamžiname fotoaparatais, ekskursijų aprašymuose, parodėse, stenduose.

Ivedus vizų režimą, mūsų kelionės labai pasunkėjo: reikia daugiau dokumentų, tenka sugaišti daugiau laiko ir įdėti pastangų pasiruošimui.

Mūsų mokytojų, mokinių ir jų tėvų vardu nuoširdus aciu remėjams. Aciu MLLD, kad ji tokia yra, kad remia savo tautiečius Karaliaučiaus krašte. Aciu Viliui Trumpjonui už paramą, rūpestį ir lankymąsi mūsų mokyklose. Dekojame draugijos valdybos nariams: vicepirmininkams Ramūnui Buntinui ir kun.

Černiachovske lietuvių olimpiadoje laimėjusi II vietą (iš kairės su tautiniais rūbais) Onutė Gorbaciova, Sovetskio II vid. lietuvių kalbos ir etnografijos fakultatyvo narė.

Valdui Aušrai, sekretoriui Jurgiui Lampsaciui, išdininkei Emai Ziobrienei. Linkime stiprios sveikatos ir kuo geresnės sėkmės Jūsų kilniame darbe.

Emilija Algaudė
Bukontienė

TESIAME PAŽINTI SU MAŽĄJA LIETUVA

Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos mokiniai K. Donelaičio gimtinėje Lazdynėliuose.

Kraupiško (Uljanovo) vid. mokyklos mokiniai Tolminkiemyje.

to. Apie lietuvių literatūros pradininką Kristijoną Donelaitį mokykloje turiu nemažai medžiagos. Kampe lyje paruošiu „ekspoziciją“ apie poetą, išleisčiau stendą. Turime ir poemą „Metai“ rusų kalba.

Muziejuje apžiūrėjome eksponuojamą medžiagą, pastovėjome prie kriptos, nufotografavome su šventės-tallos dalyviais.

Tolminkiemyje tą dieną skambėjo lietuvių kalba, ai-dejo tautininkų juokas. Rodos, kad suvažiavo giminės ir seni pažįstami. Klausėmės šiaulių choro atliekamų dainų.

Važiavome į poeto tėviškę Lazdynėlius, prie paminklo padėjome gėlių, pabendra-vome su vietos lietuviais, pasidžiaugėme, kad tvarko aplinka prie paminklo. Aplankėme Gumbinę!

Tikiuosi, kad į Tolminkiemį nuvažiuosime ir 2004-ųjų pavasarį, nes tai jubiliejiniai K. Donelaičio metai: sukanka 290 metų nuo poeto gimimo.

Dekojame šiauliečiams, padovanojusiems mokyklai lietuviškų knygų. Aciu Mažosios Lietuvos lietuvių draugijai ir Viliui Trumpjonui už galimybę pabuvoti Tolminkiemyje, Lazdynėliuose ir Gumbinėje.

Emilija Algaudė
Bukontienė
Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos fakultatyvo mokytoja

KALBĖKIME ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaikė

Third lesson (third lesson) — Trečia pamoka.

Welcoming guests into our home (ueltkaming guests into our home). Priimant svečius savo namuose.

Please, come into our living room. (Plys kam into our living room). Prašom užteiti į mūsų salioną.

Thank you, your living room is very beautiful (thank ju, jūr living rūm iz veri bjutiful).

I will open the window, because it's too warm in here. (Ai uill open tha uindow, becoz its tu uarm in hyr). Aš atidarysiu langą, nes čia yra per šilta.

Please, sit on the chair or the couch, whichever you prefer. (Plys sit on the

čēr or the kauč, uicever ju prifer). Prašau, sėskite ant kėdės ar ant sofos, kur Jūs pageidautumėte.

May I offer you something to drink? (Mei ai ofer ju samthing to drink?). Ar galėčiau Jums pasiūlyti ką atsigeriti?

Yes, thank you, I would like some juice, if you have some. (Jes, thank ju, ai uod laik sam dzius, if ju hev sam). Taip, aciu, aš norėčiau sulčių, jeigu Jūs turite.

Yes, we have juice, I will be glad to bring you some. (Jes, ui hev dzius, ai uil by gled tu bring ju sam.) Taip, mes turime sulčių, aš Jums mielai atnešiu.

And you? We have some juice, coffee, tea, or if you

would like, something stronger? (End ju? Ui hev sam dzius, kofy, ty, or, if ju uod laik, samthing stronger?) O jus? Mes turime sulčių, kavos, arbatos, o jeigu jus pageidaujate, ką nors stipresnio?

Thank you, I would like some wine, if you have some. (Thank ju, ai uod laik sam uain, if ju hev sam). Aciu, aš norėčiau truputį vyno, jeigu Jūs turite.

Do you prefer red or white wine? (Du ju prefer red or uait uain?) Ar jus mėgstate raudoną, ar baltą vyną?

I would like some red wine. (Ai uod laik sam red uain). Aš norėčiau raudono vyno.

Thank you for your hospitality. (Thank ju for jur hospitality). Aciu už Jūsų svetingumą (vaišingumą).

It was our pleasure. (It uoz aru plezur). Tai buvo mums malonumas.

ŠAULIAI LIŪDI MIRUSIO VADO

Justinas Šidlauskas, ilgametis Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Čikagoje vadas, staiga ištiktas insulto, š.m. lapkričio 2 d. mirė Christ Community ligoninėje, Oak Lawn, IL. Jis buvo taip pat Anglijos lietuvių ir Tauragės klubų pirmininkas. Velionis lapkričio 5 d. buvo pašarvotas Andrew J. McGann & Son laidojimo namuose, kur tą patį dieną, 6 val. vak., įvyko visuomeniškas atsisveikinimas. Garbės sargyboje prie

karsto pasikeisdami būdėjo Vytauto Didžiojo rinktinės ir jūrų šauliai. Su velioniu organizacijų vardu atsisveikino Juozas Bagdžius, Matilda Marcinkienė, Algis Regis ir Zuzana Juškevičienė, pareikšdami užuojautą jo žmonai Stepai Šidlauskienei.

Ketvirtadienį, lapkričio 6 d., velionis buvo atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 10:30 val. ryto buvo aukojamos

gedulinės Mišios už a. a. Justino Šidlausko sielą kunigų — rinktinės kapeliono Jau-niaus Kelpšo ir kun. Rimvydo Adomavičiaus. Po Mišių paskutinėje kelionėje nulydėtas ir po religinių apeigų palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Netikėtai mirusio vado liūdi Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, jo žmona, giminės, artimieji ir visuomenės darbuotojai.

IR Justinas Šidlauskas.

Prezidentūros skandalą tirianti Seimo komisija surengė pirmąjį viešą posėdį

Atkelta iš 1 psl.

atsakomybę taip pat turi prisiimti ir prezidentas, ketvirtadienį po parlamentinės tyrimo komisijos, viešai apklaususios keletą miestų ir Generalinio policijos komisiariato vadovus, teigė

Politinis skandalas įtakos valstybės ūkiui kol kas neturi

Atkelta iš 1 psl.

G. Nausėda pripažino, kad Prezidentūros skandalas įtaką ūkiui „švelnina“ objektyviai vykstantys teigiami ekonominiai reiškiniai.

Tuo tarpu, pasak U. Trumpos, „laikinių saugiklių“, tokių kaip spartus ekonomikos augimas, artėjanti narystė Europos Sąjungoje ir NATO, gali neužtekti, jei krizė užsitęstų arba išaiškėtų, kad ji yra apėmusi ne vieną valdžios instituciją.

komisijos pirmininkas Aloyzas Sakalas.

„Prezidento patarėjai darė įtaką policijai, naudodamiesi savo tarnybine padėtimi. Prezidentas turi atsakyti už savo patarėjų veiksmus“, sakė A. Sakalas.

„Tai neleistina teisinėje valstybėje. Prezidento patarėjai elgiasi, kaip ankščiau elgdavosi (Komunistų partijos - BNS) Centro komiteto skyrių vedėjai“, piktinosi A. Sakalas.

las.

„Jūs dabar labiau veikia kiti aspektai, pavyzdžiui, Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą faktas“, teigė ji.

Ilgalaikės perspektyvos požiūriu, pasak jos, skandalas įtaką ekonomikai gali būti teigiamas, tačiau esant vienai sąlygai — „jeigu skandalas bus objektyviai ištirtas ir jeigu kaltieji bus nubausti. Verslui šio skan-

dalio išnagrinėjimas bus labai naudingas, nes apsisvalys korupcinė aplinka ir verslininkams nebereikės išlaikyti — mokėti korupcinių mokesčių“, sakė M. Starkevičiūtė.

G. Nausėdos teigimu, skandalas didžiausią įtaką padarys tiems užsienio verslininkams, kurie su Lietuva, joje vykstančiais reiškiniais bei ekonomika yra susipažinę tik paviršutiniškai.

R. Gorbaciovas ir A. Medalinskas patvirtino, kad neketina dirbti naujojoje prezidento komandoje.

Jų Prezidentūroje nebebus nuo pirmadienio.

Ketvirtadienį prezidentas patenkino keturių savo patarėjų atsistatydinimo prašymus.

Iš darbo Prezidentūroje atleisti R. Ačas, R. Gorbaciovas, A. Medalinskas bei J. Ragauskas.

Prezidento patarėjų atsistatydinimas — tik pradžia

Atkelta iš 1 psl.

Rosvaldas Gorbaciovas, patarėja vidaus politikos klausimais Dalia Kutraitė-Giedraitienė bei Ekonomikos ir socialinės politikos grupės vadovas Jonas Ragauskas.

Patarėjas užsienio politikos klausimais Alvydas Medalinskas ir Prezidentūros Teisės departamento vadovė Ona Buišienė atsistatydinimo pareiškimus prezidentui įteikė ketvirtadienį.

Šiuo metu nuo pareigų nušalinamas patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Remigijus Ačas ketvirtadienį po pietų telefonu žurnalistams teigė, kad „per žmogų“ perdavęs atsistatydinimo pareiškimą prezidentui ir tikisi, kad šis jį patenkins.

O. Buišienė sakė, kad prezidento patarėjų atsistatydinimo pareiškimai yra asmeninės atsakomybės aktai, prezidentas jiems nelieps jų rašyti.

„Literatūra ir menas“ vyriausieji redaktoriai Liūtas Mockūnas, Bronys Savukynas ir Kornelijus Platelis bei dešimtys kitų žinomų visuomenėje žmonių.

Lietuvos intelektualai ragina prezidentą garbingai atsistatydinti

Atkelta iš 1 psl.

Kreipimėsi be užuolankų teigiama, kad prezidentas neįstengia atitinkamai reaguoti į susiklosčiusią padėtį.

„Daug kas būtų pasikeitė, jei Jūs, užuot tapatinęsis su įtariamais rėmėjais bei patarėjais ir metęs kaltinimus institucijoms, kurios tiesiog vykdo savo

pareigą, būtų iškart pradėjęs ryžtingai bendradarbiauti tiriant nusizengimus etikai ir galimus įstatymų pažeidimus“, savo pilietinę nuostatą dėsto visuomenės veikėjai.

Kreipimasi jau pasirašė rašytoja Jurga Ivanauskaitė, filosofas Leonidas Donskis, istorikai Edvardas Gudavičius ir Al-

vydas Nikžentaitis, Atviros Lietuvos fondo direktorė Diana Virlytė, politologas Lauras Bielinis, žurnalų „Akiračiai“ ir „Kultūros barai“ bei savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyriausieji redaktoriai Liūtas Mockūnas, Bronys Savukynas ir Kornelijus Platelis bei dešimtys kitų žinomų visuomenėje žmonių.

„Tvirta taika“ dalyvavo jau antrąs Lietuvos kariuomenės elitinio padalinio eskadronas. Kariai atliko tas pačias užduotis kaip ir kitų koalicijos valstybių pajėgos.

Į tėvynę grįžo tarnybą Afganistane baigęs Lietuvos karių būrys

Atkelta iš 1 psl.

„Jeigu kariuomenė nori turėti specialiąsias pajėgas ar mano jas turinti, dar reikia, kad tai pripažintų specialiąsias pajėgas bendruomenė“, sakė brigados

generolas, pridūręs, jog tokį pripažinimą Lietuvos kariai igijo gerai užsirekomendavę tarptautinėje operacijoje Afganistane.

Antiteroristinėje operacijoje

moralinį autoritetą

Premjeras Algirdas Brazauskas ketvirtadienį atsisakė vertinti prezidento Rolando Pakso moralinį autoritetą visuomenėje bei palinkėjo Seimui priimti tinkamiausius sprendimus, kai nagrinės parlamentinės komisijos išvadas.

„Prezidento R. Pakso moralinio autoriteto klausimas labai sudėtingas ir pavojingas man kaip premjerui. Į šį klausimą nenorėčiau dabar atsakinėti“, ketvirtadienį Seime vyriausybės komisijos išvadas.

„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė. Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

• **Teisininkai kritikuoja parlamentinę komisiją** per plačias užmojais ir kėsinimusi pažeisti valdžių padalinijoms principą. Teisininkų teigimu, Seimo laikinoji komisija, sukurta ištirti Prezidentūros skandalą aplinkybes, peržengia politinio tyrimo ribas ir bando vykdyti ištisminį tyrimą, kurį gali atlikti tik įgalios valstybės institucijos. (KD-Elta)

• **„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė.** Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

• **„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė.** Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

• **„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė.** Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

• **„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė.** Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

• **„Informacija apie privačius asmenis galima rinkti tik įstatymų nustatyta tvarka ir numatytais atvejais. Seimo nariai tokių teisių neturi“, tvirtina advokatė Liudvika Meškauskaitė.** Pasak Žmogaus teisių centro direktorės Tomos Birmontienės, komisija negali pakeisti teismo ir užimti jo vietą. Ji taip pat neturėtų konkuruoti su prokuratūra ir vykdyti ištisminio tyrimo. Valdžių padalinijoms valstybėje turi būti aiškūs. Teisininkai perspėja, kad teisinis įvertinimas, kurį pateiks teisėsaugos institucijos ir teismas, gali ir neatitikti politikų lūkesčių. Tuo tarpu parlamentarai ketina taisyti Seimo laikinųjų tyrimo komisijų įstatymą ir įtvirtinti laikinųjų komisijų viršenybę prieš kitas institucijas, vykdančias lygiagrečius tyrimus. (KD-Elta)

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

Antiteroristinėje operacijoje

REIKALINGI VALDOVŲ RŪMŲ STATYTOJAI

Atkelta iš 3 psl.

2. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, atskirų kraštų bendruomenių, kitų išeivijos institucijų bei privačių asmenų indėlis į Rūmų atstatymą ir ekspozicijų sukūrimą bus įvardintas Rūmų rytų korpuso pirmojo aukšto reprezentacinėje salėje esančiose Garbės lentose, kuriose planuojama paskelbti Rūmų atstatymo mecenatus (institucijas ir asmenis). Rūmų atkūrimą mecenavę asmenys ir institucijos bus nurodomas visose publikacijose (įvairūs leidiniai, svetainės internete ir pan.)

Manytume, kad išdėstytais principais remiantis bus ne tik sparciai atkuriamas valstybės simbolis, bet ir tinkamai pagerbti ir įvertinti Valdovų rūmų atkūrimo iniciatoriai ir rėmėjai.

Nera abejonės, kad atstatyti Valdovų rūmai bus kultūros, švietimo ir reprezentacijos centras bei valstybingumo muziejus Lietuvoje. Rūmai bus ir didelė puošmena mūsų sostinei. Valdovų rūmai neš ir ekonominę naudą, čia lankantis užsienio turistams ir mums suvažiuojant iš tolimų kraštų. Rūmai stiprins patriotinius jausmus jaunajai kartai ir kels pasididžiavimą Lietuvos didinga praeitimi. Rūmų statytojo čekį rašykite: Lith. Amer. Comm. Valdovų rūmai ir siųskite — Valdovų rūmai, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039.

kamai pagerbti ir įvertinti Valdovų rūmų atkūrimo iniciatoriai ir rėmėjai.

Nera abejonės, kad atstatyti Valdovų rūmai bus kultūros, švietimo ir reprezentacijos centras bei valstybingumo muziejus Lietuvoje. Rūmai bus ir didelė puošmena mūsų sostinei. Valdovų rūmai neš ir ekonominę naudą, čia lankantis užsienio turistams ir mums suvažiuojant iš tolimų kraštų. Rūmai stiprins patriotinius jausmus jaunajai kartai ir kels pasididžiavimą Lietuvos didinga praeitimi. Rūmų statytojo čekį rašykite: Lith. Amer. Comm. Valdovų rūmai ir siųskite — Valdovų rūmai, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039.

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiavusius, norintiems skaityti DRAUGĄ, siųsime jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefono numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500.

Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė

adresas

miestas, valstija, zip

telefono numeris

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVES PATARNAVIMAMS

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaustuveje, Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuovės visoje Amerikoje. „Draugo“ spaustuve spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, biuletenis, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laiškų popierių su siurtejo, organizacijų adresais, pasininkais šokiams. Nedaug yra spaudos darbu, kurių dienraščio „Draugo“ spaustuve negalėtų atlikti. Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaustuvei, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išlaikyti ir daryti pažangą.

Kviečiame visus organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovus pasinaudoti „Draugo“ spaustuves patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuve galime jums suteikti. Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje — duokite spaudos darbus „Draugo“ spaustuvei.

Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kito toki, šėvių jungiančio, veiksmo, kaip „Draugas“.

Visais spaudos darbų reikais laisvai atsiųskite:

Valentinas Kruplis
DRAUGAS 4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax: 773-585-8284

INDEPENDENT REALTORS
OF ILLINOIS INC.

Peter Paulius ir Casmera Staszak
(buvus savininkas Paulius Hardware)

praneša, jog atidarė naują nekilnojamojo turto agentūrą

9901 S. Western Ave., Suite 204, Chicago, IL 60643
Tel. 773-239-9600

Kviečiame visus kaimynus apsilankyti mūsų naujoje patalpoje.

Marquett Parko namų savininkams patarnaujame jau 50 metų.

SIŪLO DARBA

Reikia darbuotojų TIK SAVAITGALIAIS, kuris moka dažyti, cemento, stogų, „drywall“ bei visus statybos darbus.

Kreiptis: First Rate Real Estate, 773-767-2400, Aušra Padalino.

Reikalingi mūriniai ir pagalbini darbininkai.

Tel. 630-305-0022, fax 630-637-9557.

Reikalingas asmuo darbiui rašinėje. Kalbėti angliskai, turėti kompiuterio pagrindus ir legalius dokumentus. Reziūmė siųsti faksu: 773-585-8284 arba paštu: Draugas (raštinė), 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

PASLAUGOS

Šildymas Saldymas
6566 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
val per para 773-778-4007
7 dienas per savaitę 773-531-1833

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, VIEKATŲ IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

A + A ELENA BURLEVIČIENĖ BACEVIČIŪTĖ

Mirė 2003 m. lapkričio 11 d., Šv. Antano ligoninėje Michigan City, Indiana, sulaukusi 82 metų.

Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Sintautų valsčiuje, Vaitiekupių kaime. Karo audrai siaučiant, 1944 m. su visa šeima pasitraukė iš Lietuvos. Gyveno Vokietijoje D.P. stovykloje Dielingen / D. 1949 m. atvažiavo į Ameriką, apsisitojo Čikagoje. Išėjus į pensiją, persikėlė gyventi į New Buffalo, ten ir gyveno.

Nuliūdę liko: brolis Jonas Bacevičius, gyvenantis Čikagoje ir jo sūnus Jonas Bacevičius, Jr. bei jo šeima, sesuo Dana Petkūnienė su vyru Viktoru, dukterėčios Virginija Eigeliene su vyru Rimantu ir Dana Petkūnaitė, mirusios sesers Petronėlės Augustaitienės dukterėčios Dana Eddy su vyru Markus, mirusio sūnėno Juliaus Augustaičio vaikai Aras ir Laimutė bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Velionė bus pašarvota penktadienį, lapkričio 14 d. nuo 3 v. p.p. iki 8 val. v. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkričio 15 d. 9 val. r. Brady-Gill laidojimo namų koplyčioje, iš kur a.a. Elena bus palaidota į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kur 9:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

A + A LEONIDAI KAZĖNIENĖI KIRKUTEI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamė brangiai narei ir draugei RAMUNEI, vyrui GEDIMINUI, sūnui KĘSTUČIUI su žmona IRENA, broliui LIUDUI su žmona IRENA, vyro seseriai IRENAI Lietuvoje, kitiems giminėms bei artimiesiems Amerikoje ir Lietuvoje ir kartu liūdime.

Union Pier lietuvių draugija

A + A JUOZUI DAMUŠIUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MONIKĄ, sūnų VAIDILĄ-JUOŽĄ su jo žmona KRISTINA ir visus artimuosius.

Juozas ir Rėda Ardziai
Gediminas ir Vida Bučmiai
Dr. Algimantas ir Romutė Čepuliai
Birutė Čyviene
Marija Mikonienė
Petras ir Jadvyga Klioriai
Vacys ir Ona Rociūnai
Jonas ir Birutė Vasariai

NEKILNOJAMASIS TURITAS

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Gretas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

PAGERBKIME SAVO KULTŪRININKUS

JAV Lietuvių Bendruomenėje niekada netrūko kūrybinių žmonių ir juos pagerbsime jau dvidešimt pirmą kartą. Tie mūsų šviesuoliai, kurie rūpinasi dvasine kultūra, uždega tautiečius meile scenai, meile savo krašto papročiams, meile kalbai, meile lietuviškai spaudai, meile tautiniam šokiui, meile muzikai ir meile pačiam gyvenimui. Tad atvykime lapkričio 15 d., šeštadienį, 6 v.v., į PLC, Lemont, Lie-

tuvų dailės muziejų pagerbti mūsų kultūrininkų. Visų laukia gera nuotaika. Aukšto meninio lygio programą atliks pianistas Aidas ir smuikininkas Dainius Puodžiukas iš Bostono. Bus ir vaishės. Premijų šventė pirmą kartą vyks Lemonte. Tikime, kad ji bus sėkminga ir susilauks daug dalyvių. Kviečiame visus apylinkės tautiečius, bendruomenininkus, Lietuvių fondo narius atvykti į šį neeilinį vakarą.

Čikagos lietuvių pensininkų sąjungos metinis susirinkimas vyks lapkričio 20 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p., Šaulių namuose: 2417 W. 43 str. Kviečiame visus narius gausiai dalyvauti.

Illinois lietuvių respublikonų lyga buvo atžymėta specialia rezoliucija lapkričio 7 d. Illinois respublikonų partijos centrinio komiteto posėdyje, įvykusiame Bloomington, Illinois. Rezoliucijoje sakoma: „Nutariame, kad mes, Illinois respublikonų partijos centro komitetas, pripažįstame Illinois lietuvių amerikiečių respublikonų lygos gerai atliktą darbą ir sveikiname kaip svarbią Illinois respublikonų partijos dalį. Raginame ir toliau tęsti veiklą verbuojant, informuojant ir ugdat vadovus respublikonų partiją“.

Jaunimo centro tradicinė vakarienė vyks gruodžio 7 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. 3 v.v. bus atšaukiamos iškilmingos šv. Mišios už gyvus ir mirusius JC narius ir vadovus. Mišiose giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai. 4 v.v. bus trumpa akademija ir meninė programa, kurią atliks solistė Nijolė Penikaitė, fortepijonu gro Manigirdas Motekaičius. Po to bus vakarienė ir laimingųjų bilietų traukimas. Prašome užsisakyti stalus bei atskiras vietas skambinant Milda Šatienėi tel. 708-409-0216 arba Anei Pocienei tel. 708-636-6837. Savo dalyvavimu paremsime šį lietuvišką veiklos centrą.

Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos valdyba maloniai kviečia gydytojus stomatologus, farmacininkus ir kitus medicinos darbuotojus atvykti į susirinkimą, kuris vyks lapkričio 22 d., šeštadienį, Čikagoje, Jaunimo centro kavinėje. Dr. Arimantas Dumčius, kardiologas, Lietuvių fondo dr. A. Razmos vardo medicinos mokslo premijos laureatas, Kauno medicinos universiteto prorektorius, skaitys paskaitą. Susirinkimo pradžia 5 v.v.

Kun. Antanas Gražulis, SJ, lapkričio 16 d., 1 v.p.p., šv. Mišias aukos šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, IN, ir apylinkių lietuviams.

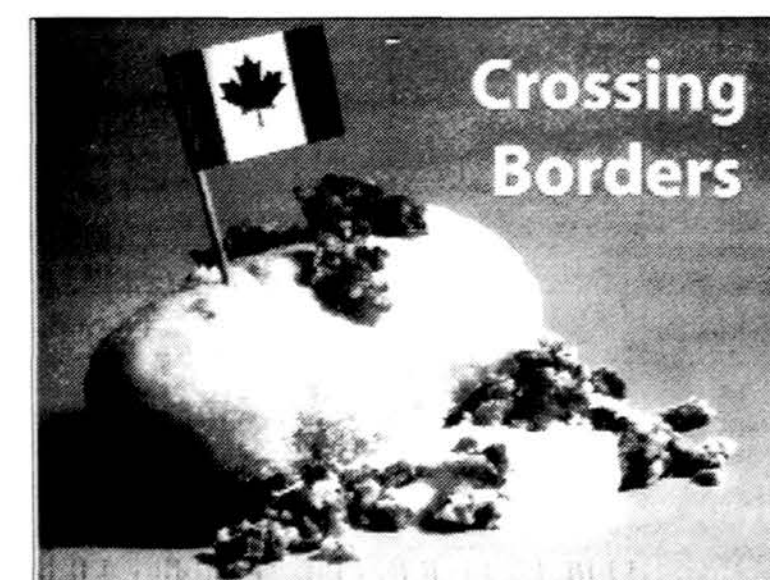
Visi, mėgstantys liaudies dainas, šokius ir žaidimus, kviečiami į folkloro vakaronę Balzeko lietuvių kultūros muziejuje lapkričio 15 d., šeštadienį, nuo 6 iki 9 v.v. Vakara ves folkloro klubas „Kūmužėliai“, jiems talkins kaimo kapela „Sodžius“, ansamblis „Gabijs“ ir kt. muzikantai. Muziejiaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Čikaga. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500.

Marquette Parko šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje lapkričio 15 d., šeštadienį, 5 val. Mišiose giedos šv. M. Marijos Gimimo parapijos choras. Kviečiami ir šv. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo, šv. Antano parapijų ir Palaimintojo Jurgio Matulio misijos chorai. Jau antri metai, prašant šv. Cecilijos, giesmininkų ir muzikų globėjos, užtartinio, šv. Mišiose melsimės už gyvus ir mirusius choristus, chorų vadovus ir jų šeimas. Tikimės visų aktyvaus dalyvavimo.

„JAV LB penki dešimtmečiai“ knygos sutiktuves vyks lapkričio 30 d., 3 v.p.p., Jaunimo centro kavinėje. Pagrindinis kalbėtojas – prof. Vytautas Bieliauskas.

„Puota jūros dugne“, tradicinis jūrų skautininkų, ių vakaras, šeštadienį, lapkričio 15 d., vyks PLC, Lietuvių fondo salėje, Lemonte. 6:30 v.v. – pasisvečiavimas, 7:30 v.v. – vakarienė; 9 v.v. – šokiai. Visi kviečiami maloniai praleisti vakarą ir paremti lietuvišką jaunimo veiklą. Apie dalyvavimą būtina pranešti iš anksto Teresei Meiluvienėi tel. 630-655-0468.

Čikagos ramovėnai, talkinami birutiečių ir šaulių, rengia 85 m. Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties paminėjimą lapkričio 23 d., sekmadienį, Šaulių namuose.

Šiandien, lapkričio 14 d., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, atidaroma 11 Kanados dailininkų meno paroda, kuri tęsis iki gruodžio 5 d.

Minėjimas prasidės 9:45 v.r., pakeliant vėliavas prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodyboje. Iškilmingos pamaldos vyks 10 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Jas aukos ir pamokslą sakys kun. Antanas Gražulis, SJ, giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Po pamaldų – apeigos prie Laisvės kovų paminklo, pagerbiant kovotojus ir žuvusius ginant Lietuvos laisvę. Minėjimas Šaulių salėje prasidės 12 v. Pagrindinis kalbėtojas – garbės konsulas Vaclovas Kleiza, meninę dalį atliks Algimantas Barniškis. Kviečiame organizacijas atsinešti vėliavas, o visuomenę gausiai dalyvauti. Po oficialios minėjimo dalies – užkandžiai ir kavutė.

Lapkričio 16 d., po sekmadienio šv. Mišių, šv. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje vyks konferencija „Sėkmedienio Eucharistijos šventimas“. Teologijos doktorantė ses. Ramutė Budvytė skaitys pranešimą apie naujus liturginius pakeitimus Eucharistijos šventime Čikagos arkivyskupijoje.

Pasaulio lietuvių centro Kalėdinė mugė 2003 m. gruodžio 6-7 d. Lemonte 9 v.r.-3v.p.p. Stalus prekiaujimui užsisakyti kreipiantis į Aloną Palekiene tel. 708-448-7436. Maloniai kviečia PLC Renginių komitetas.

Pasaulio lietuvių centras kviečia į madų parodą „Rudens simfonija“, kuri įvyks PLC, Lemonte, didžiojoje salėje, lapkričio 16 d., 12 v.p.p. Bus pietūs, paroda, loterija. Dėl vietų skambinti Žibutei Pranskevičienei tel. 630-257-0153; Dainai Silinienėi tel. 630-852-3204.

Lapkričio 16 d., sekmadienį, nuo 1 iki 4 v.v., Marijos gimnazijoje – atvirų durų diena. Jeigu turite klausimų, prašome skambinti Bridget Whitehouse, Recruitment Assistant at 773-925-8686 ext. 114.

Lietuvių operos metinis pokylis jau visai arti. Jis vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkričio 22 d., šeštadienį. Jei dar nespejote apsirūpinti pokylio bilietais, vakaro vadovas Jurgis Vidžiūnas dėl stalų bei atskirų vietų kviečia kreiptis į jį tel. 773-767-5609. Jūsų lauks gerai paruošta Lietuvių operos choro meninė programa, puiki Lithuanian Plaza Bakery & Deli vakarienė, šokiams gros smagi Arvydo Pilbailio ir jo grupės šokių muzika, o vėliau bus traukiami ir laimingieji Lietuvių operos vajuos bilietai. Jei dar nesugrąžinote loterijos bilietų šaknelių, malonėkite nebedelsiant jau grąžinti ir įsijungti į laimetojų ratą.

Lapkričio 23 d., 1:30 v.p.p., šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje ruošiami šventiniai pietūs. Vyks loterija, galesite laimėti 500, 200 ir tris po 100 dol. Bilietai šventiniams pietums parduodami klebonijoje. Siulome pasikviesti savo gimines, draugus ir užsisakyti stalus (po 10 žmonių). Susitiksime su draugais ir pažįstamais, gerai praleisite laiką. Sėkmės loterijoje, tikimės pasimatyti šventinių pietų metu.

SKELBIMAI

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas kiekvieną sekmadienį 7 val. r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

VILNIAUS MERO VIZITAS JAV

Lietuvos sostinės meras Artūras Zuokas su žmona Agne šių metų spalio 26-31 d. su oficialiu vizitu lankėsi JAV, kur dalyvavo susitikimuose su aukštais JAV pareigūnais bei Amerikos lietuvių atstovais Čikagoje, New York'e ir Vašingtone.

Čikagoje Artūrai Zuokui buvo įteiktas Balzeko lietuvių kultūros muziejaus „Metų žmogaus“ apdovanojimas. Pasak muziejaus prezidento ir steigėjo Stanley Balzeko, Jr., šis, jau 37-asis, kasmetinis apdovanojimas yra teikiamas lietuviams, Lietuvai bei visai žmonijai nusipelnusiems asmenims. Šiuo žymeniu yra apdovanoti Valdas Adamkus (1984), dr. John Lubicky (1993), kun. Antanas Saulaitis, SJ (1998), dr. Antanas Razma (2000), Danutė Bindokienė (2001), Birutė Jasaitienė (2002) ir daugelis kitų. Merui Artūrai Zuokui „Metų žmogaus“ apdovanojimas suteiktas už nuopelnus Vilniaus miestui ir jo gyventojams.

Vizito Čikagoje metu Vilniaus meras taip pat susitiko su Čikagos miesto meru Richard Daley. Šį susitikimą organizavo Čikagos miestų-sėserių komitetas ir jo pirmininkas Stanley Balzekas, Jr. Vilnius ir Čikaga, žinia, „giminiuojasi“ jau nuo 1993 metų. Be to, Artūras Zuokas su žmona Agne lankėsi Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kur dalyvavo šv. Mišiose, bei lietuvių vaikų globos būrelio „Saulutė“ surengtuose „Vargdienių pietuose“.

Išvykęs į New Yorką Vil-

niaus meras susitiko su Guggenheimo muziejaus direktoriumi, su kuriuo aptarė galimybes įsteigti Guggenheimo muziejaus filialą Vilniuje. Na, o Vašingtone Artūras Zuokas susitiko su JAV Atstovų rūmų nariais – Energetikos ir komercijos komiteto nariu John Shimkus, Europos pakomitečio pirmininku Doug Bereuter ir Biudžeto komiteto nariu Harold E. Ford, JAV prezidento patarėjų pavaduotoju Berry Jackson. Šiuose susitikimuose Artūras Zuokas dalyvavo jau kaip Liberalų-Centro sąjungos pirmininkas, o ne kaip sostinės meras.

Info.

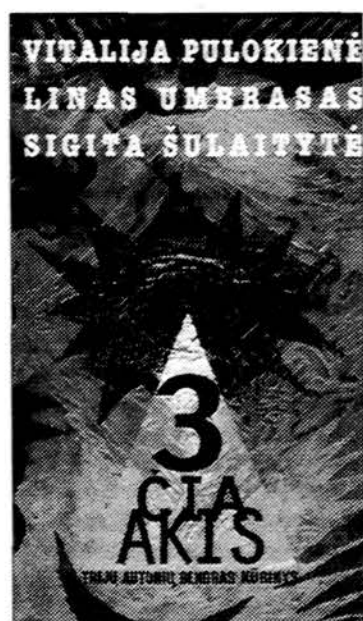

Vilniaus meras Artūras Zuokas lankosi pas Čikagos merą Richard Daley 2003 m. spalio 28 d.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus surengtas „Metų žmogaus“ pokylis Peninsula viešbučio pokylių salėje Čikagos centre 1993 m. spalio 26 d. Iš kairės: Vengrijos garbės konsule Čikagoje Karina Koskenalusta, Vilniaus meras Artūras Zuokas, Agnė Zuokienė, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus steigėjas ir prezidentas bei Lietuvos Respublikos garbės konsulas Palm Beach, Floridoje, Stanley Balzekas, Jr., Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktore Sigitą Balzekienę, Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV ir Meksikoje Vygaudas Ušackas, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, Balzeko lietuvių kultūros muziejaus direktorius Stanley Balzekas, III.

POEZIJOS PAVASARIS RUDENI - NAUJŲ VĖJŲ METAS

Ne taip lengva gyvenime atrasti save. Dar sunkiau sukti bendraminčių. Bet mes susitikome! Tada nedrasiai vienas kitam prisipažinę apie kūrybą, dabar garsiai sakome – mes irgi mokame kurti, svajoti, norime reikštis, būti pastebėti ir įvertinti. Poezijos knyga „Trečia akis“, pristatyta poezijos vakare, lauks jūsų „teismo“. Knygos autoriai – Vitalija Pulokienė, Linas Umbrasas ir Sigita Šulaitytė skaitys eiles iš naujos poezijos rinktinės.

Vitalija Pulokienė

KALĖDINIUS SIUNTINIUS LĖKTUVU PRIIMAME IKI GRUODŽIO 5 DIENOS

Dienraščio „DRAUGAS“ patalpose 4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629

TEL: 1-800-772-7624

Šiaurinėje dalyje – 699 Livley Blvd, Elk Grove Village, IL 60007 TEL: 1-800-262-3797.

BALTIA EXPRESS

LTSC – AGRONOMŲ ARCHYVAS

Lietuvių agronomų sąjunga Čikagoje perdavė Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui ilgametės savo veiklos archyvą.

Kadangi karo išblaškyti ir į JAV atvykę lietuviai iš karto pradėjo telktis į organizacijas pagal įsitikinimus, profesijas, ne išimtis buvo ir lietuviai agronomai, 1950 m. liepos 15 d. įkūrė Lietuvių agronomų sąją Čikagoje, kurią sudarė apie 70 narių. Sąjunga vienijo savo narius, rūpinosi, kad jie žinotų, kas naujo vyksta žemės ūkyje. Agronomų sąjunga aktyviai veikė, per savo gyvavimo metus yra surengusi ekskursijų į Wisconsin universitetą žemės ūkio mokyklą, mėsinių gyvulių ūkį šiaurės Illinois, į Michigan universitetą agronomijos skyrių ir kt. agronomams įdomias vietas.

Jau nuo pat pirmų žingsnių sąjunga siekė populiarinti agronomo profesiją, o per savo veiklą – ir Lietuvos vardą. Vienas iš didesnių Lietuvių agronomų sąjungos pasiekimų – Pasaulinėje gėlių parodoje International Amphitheatre 1959 m. suruostas lietuviškas gėlių darželis. Jis buvo apdovanotas sidabro medaliu – aukščiausia premija mėgėjų grupėje, kas, be abejo, rodo didžiulį Lietuvių agronomų draugijos pastangų įvertinimą, nes darbo buvo įdėta tikrai daug. Vokietijoje ir JAV išleisti agronomų moksliniai darbai, disertacijos: J. Šumskio (1949), A. Šestoko (1966), J. Mockaičio (1969), B. Povilaičio (1979), J. Glemžos (1975) ir kt.

Lietuvių agronomų sąjungos veikla nesiribojė vien siauru domejimu savo sritimi. Jų dėka buvo surengta nemažai minėjimų ir kultūrinių renginių. Štai 1972 m. paskelbtas Literatūros kūrinių konkursas Lietuvos ūkininkų kanciams atminti, 1977 m. išleistas Vytauto Alanto romanas „Liepkalnio sodyba“, kuriame vaizduojamas nepri-

klausomos Lietuvos kaimo likimas. 1981 m. panašia tema išleista E. Juciūtės knyga „Ažuolynėlis, arba Lietuvos ūkininko likvidacija“. Be abejo, kultūrinė veikla apimdavo ir kasmetines tradicines gegužines su išradinga menine programa.

Didžioji dalis LAS narių buvo baigę Žemės ūkio akademiją, kuri buvo vienintelė aukštojo žemės ūkio mokslo institucija Lietuvoje, atlikusi didelį vaidmenį žemės ūkio kultūrai kelti laisvės laikmečiu. Taigi LAS Čikagoje 1974 m. surengė ŽŪA įkūrimo 50 m. minėjimą su pokyliu, kur pagrindinę paskaitą skaityt agr. dr. A. Šantaras. Akademijos jubiliejus buvo plačiai aprašytas lietuviškoje spaudoje. Be to, 1979 m. buvo išleista Br. Povilaičio knyga „Žemės ūkio akademija“.

2002 m. vyko paskutinis mirusių agronomų paminėjimas Tėvų marijonų koplyčioje. Buvo pasiūlyta likviduoti LAS ir LTSC perduoti turimą archyvą. Jame sukaupia LAS dokumentinė medžiaga nuo 1950 m. iki 2003 m. Gausiame archyve yra veiklos nuotraukų, agronomų mokslinių darbų aprašymų, nekrologų ir biografijų medžiaga, lietuviškos ir Amerikos spaudos apie lietuvių agronomų sąjungos veiklą.

Dėkojame Indreikams ir visiems, taip nuosirdžiai sutvarkiusiems visą medžiagą, tiksliai ir kruopščiai aprašiusiems nekrologų kopijas. Archyvą galės pasinaudoti visi besidomintys Agronomų sąjungos veikla.

Kristina Bareikienė